

Barɲanii nba ki **MAK** din sɔb nae na

Ki jiin Mak gbouɲ na po

Yennu maan nba ki Mak din sɔb na piin nan mɔmaan nba tee “Barɲanii nba jiin Yiisa Masia nba tee Yennu Bija na poe.” U wann nan Yiisa tee wunba kakiie ki bia mɔk yiikoo. U yiikoo na nyii paanu u wannu ni, nan waa nyann Sintaanii, nan waa nyikit chabit niib bi biit biaɲinbae.

Jɔɔnn nba din wuur niib Yennu nyunwuru na labaar

(Matiu 3.1-12; Luk 3.1-18; Jɔɔnn 1.19-28)

¹ Barɲanii na jiin Yennu Bija Yiisa Masia poe.

² Li din piin nan Yennu Sɔkinii Aisaya nba din sɔb biaɲinba nae a,

“Yennu yet a

‘Nnara, n toomue na, ki n yaa n tumo

ki wun dɔɲ gar a tɔɔnn,

ki ɲamm a sɔnii ki tura.’ ”

³ Sɔɔ be muuk ni ki hoot a,

‘Ŋammit man ti Yomdaano baaru sɔnii

ki lii took ki turo.’ ”

⁴ Jɔɔnn din be muuk ni, ki wuur niib Yennu nyunwuru, ki mɔɔntir a niib n nyik bi toonbiit ki wun wurib Yennu nyunwuru ki Yennu n nyik chabib. ⁵ Ki niib bonchiann nyii Judea yent ni nan Jerusalem doo ni, ki baar Jɔɔnn boor

ki tan fiit bi toonbiit, ki Jɔɔnn wurib Yennu nyunwuru, Jɔɔdann mɔkir ni.

⁶ Jɔɔnn din lia laagumii kobit liatire, ki bia boob gbann u siak ni, ki u jeet tee naasuut nan siat. ⁷ Ki u mɔontir ki teen niib a “Nirɔ nba yaa wun tan wei n poor ki baar na cheen, ki n ki jaŋ nan ki n gbaan u tɔɔnn ki lot u taasaŋmii gbaa. ⁸ Min ŋarin wuuri nan nyume, ŋaan ŋɔɔ tan saa jii Yennu Seyeenɛ ki wuur i para.”

Jɔɔnn nba wur Yiisa biaŋinba

(Matiu 3.13-4.11; Luk 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Li yoo na ki Yiisa nyii Nasaref doo nba be Galilii yent ni na, ki baar Jɔɔnn boor, ki Jɔɔnn wurɔ Yennu nyunwuru Jɔɔdann mɔkir ni.

¹⁰ Yiisa nba nyii nyun maŋ ni ki doo yoo nba, li taakpaak ni ki u la ki sanpaak loot, ki Yennu Seyeenɛ sik tɔɔn u paak ki tee nan ŋmann; ¹¹ ki u gbat kunkɔr sanpaapo, ki kunkɔr na yet a “Fine tee n Bilonkak; fine ki n numm gboo.”

Biaŋinba ki Sintaanii jamm Yiisa

(Matiu 4.1-11; Luk 4.1-13)

¹² ŋanne ki Yennu Seyeenɛ te ki Yiisa kɔɔ muuk ni; ki u din be muuk maŋ ni ki saa jaŋ dapiinna, ki Sintaanii tan jammɔ. ¹³ Yiisa nan muuk ni bonkobite din be; ki Yennu malakanba sik ki teenɔ saauŋ.

Yiisa nba din yiin jansoora banna biaŋinba

(Matiu 4.12-22; Luk 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Tɔn, ki bi tan soor Jɔɔnn, wunba wuur niib Yennu nyunwuru na, ki kɔɔnɔ dansarik; ki li poorpo ki Yiisa saan Galilii yent ni, ki mɔontir Yennu barŋanii ¹⁵ ki yeen a “Yoo baara, ki

Yennu ɲaanaan baaru per na; li paak, teent man barɲanii maɲ yada ɲaan nyik i toonbiit.”

¹⁶ Yiisa nba din somm Galilii mɔkgbenjir kpɲɲ na, ki u tan la Simonn nan u waarɔ Andru, ki bi lubin janlaaɲ mɔkgbenjir na ni, kimaan bi din tee jansoorae. ¹⁷ Ki u yetib a “li waan man, ki n saa te ki yii daak niib kii teenin.” ¹⁸ Li taakpaak ni ki bi nyik bi janlaant na, ɲaan fir ki waau.

¹⁹ Ki u bia saan tɔɔnn po waaminna ki la Jeems nan u waarɔ Jɔɔnn, binba din tee Sebedii waas na, ki bi be bi burgbetir ni ki lik bi janlaant. ²⁰ Li taakpaak ni ki u yiimm; ki bi nyik bi baa Sebedii nan u toontunna burgbetir maɲ ni, ɲaan waau.

*Jɔɔ nba ki narinbiiuk be u ni na labaar
(Luk 4.31-37)*

²¹ Ki Yiisa nan u poorpoweiteeb na saan kɔɔ Kapenaum doo ni; ki Juu teeb foon daar tan baar, ki u kɔɔ Yenjiantu diiuk ni, ki piin ki want niib Yennu maan. ²² Ki u wannu maɲ bakitib bonchiann, kimaan u wannib nan u tee daanɔ nba yen yikoo nae, ki ki wannib nan sennu wanteeb nba tuu wantib bianaɲba na.

²³ Ki li yoo na ki jɔɔ nba narinbiiuk be u ni na be Yenjiantu diiuk na ni, ki yikin sanpaapo ki yeen a ²⁴ “Fin Yiisa, Nasaref niro na, timm nan fin nlee mantiki? A baar a a tan biirite-e? N mi faa tee wunba; a tee Yennu Popeendaanɔ nae.”

²⁵ Ki Yiisa tian u paak a, “Ŋminin fuut, ɲaan nyi u ni.”

²⁶ Ki narinbiiuk na fuun joo na ki tan lu-u, ngaan yikin sanpaapowa, ki ji nyii u ni. ²⁷ Li din teen bi kur yaarlituko, ki bi boi leeb a “Bee na? Wannsaann jiaki! U mok yiikoo ki yeen narinbiit, ki bi saak u mob.” ²⁸ Li taakpaak ni ki u sann moont ki lin Galilii yent ni kur.

Yiisa nba din te ki baatib bonchiann la laafia bianjinba

(Matiu 8.14-17; Luk 4.38-41)

²⁹ Baa din nyii Yenjiantu diiuk maŋ ni na, ki ŋoo nan Jeems nan Joonn saan koo Simonn nan Andru ŋaak ni. ³⁰ Ki Simonn dianpook doo nan gbanantouŋ, ki bi bet Yiisa u yiaru maŋ po. ³¹ Ki Yiisa saan soor u nuu ki fiino kaan, ki u gbanantouŋ maŋ gbenn, ki u fir ki teenib saauŋ.

³² Li daar maŋ daajonyiok, ki niib jii baatib nan binba ki narinbiit be bi ni na, ki baar namm Yiisa boor. ³³ Ki doo maŋ ni niib kura lakin ki tan be diiuk na tammob boor. ³⁴ Ki u te ki niib bonchiann nba yiar yiarbooru kura la laafia, ki bia nyinn narinbiit niib bonchiann ni, ngaan ki ki sak narinbiit maŋ n yet siari, kimaan bi din mi waa tee wunba.

Yiisa nba din moontir barŋanii Galilii digbana ni bianjinba

(Luk 4.42-44)

³⁵ Ki Yiisa doŋ nyii ŋaak na ni ki kojouk daa ki mo, ki koo muuk ni ki saa mei Yennu. ³⁶ Ki Simonn nan u leeb na ji din lin ki loon u boor, ³⁷ ki saa lau ki beto a “Soo kura loon bin la faa be siame.”

38 Ki u yetib a “Ŋaant man ki tin saan digbana nba be ti tɔɔnn po na, ki n saa mɔɔnt barɔnii na leɲ mun, kimaan li paake te ki n baar.”

39 U din lin Galilii yent ni kura, ki mɔɔntir barɔnii maɲ, Yenjiantu diit ni, ki bia nyint narinbiit niib ni.

*Yiisa nba din te ki gbaatir la laafia biaɲinba
(Matiu 8.1-4; Luk 5.12-16)*

40 Tɔn, ki gbaatsɔɔ baar Yiisa boor, ki tan gbaan u tɔɔnn ki barimɔ a “Li-i tee ki a loon, a saa fit te ki n ɲaauk na n gbenna.”

41 Ki ninbaauk soor Yiisa, ki u tant u nuu ki siiu, ɲaan yetɔ a “N loon nna. A ɲaauk maɲ n gbenn,” 42 Li taakpaak ni ki jɔɔ maɲ ɲaauk gbenn, ki u gbanant ji jen li bannu ni. 43 Ki Yiisa kpaano fanu, 44 ki yetɔ a, “Ii mi ki a bet ɔɔ li barii; ii saa jii a mɔɲ ki wann Yennu manntɔɔ na, ki mann maruɲ nba ki Yennu sokinii Moses din senn ki jiin gbaata paaku po na, ki ɔɔ kur n bann nan a ɲaauk maɲ set gbenna,” ki ji nyikɔ ki u saan.

45 Ŋanne ki jɔɔ na saan ki mɔɔnt u paaku maɲ labaar lokir kura po; ɲanne din te ki Yiisa ki fit nyi paanu ki kɔɔ digbansiar ni, ɲaan ji kpan be muuk ni; ki niib bonchiann nyi lokir kur po ki baat u boor.

2

*Yiisa nba din te ki gbanankpeenn daano la
laafia biaɲinba
(Matiu 9.1-8; Luk 5.17-26)*

¹ Laa teen daa ḡanḡaa nna, ki Yiisa bia ḡmat Kapenaum; ki bi moont nan u ḡmat ḡaak powa. ² Ki niib bonchiann tikir, ki nan yiar bonmintik nnawa tan kaa ḡaak maḡ ni, ki soo saa fit baar tammob ni; ki u moontir Yennu maan ki teemm. ³ Niib banna din tan jii baatsoo ki u gbanant kpowa; ki bi paano liaḡ paak a bin baar nanao Yiisa boor. ⁴ Bi din ki fit baar u boor, kimaan niib nba din yabit na paak, ḡanne ki bi choo loot diiuk na yur paak,* ki sikin baatoo na nan liaḡ ki tan biro Yiisa tooonn. ⁵ Yiisa nba din la baa teeno yada bianinba na, ki u yet baatoo na a “N bik, n nyik chab a biita.”

⁶ Li yoo na ki Yennu sennu wantesiab kar lej maḡ ki boi bi para ni a, ⁷ “Bee teen ki joo na piak nna? U yekint u moḡ nan Yennu-e. Ḥmee saa fit nyik chab niro biiti, ki li ki tee Yennu kuukoo kaa?”

⁸ Dudukit na nba din be bi para ni yoo nba na, ki Yiisa bann ki boib a “Bee ki i dukii linba na? ⁹ Maa yet baatoo na a ‘N nyik chab a biit,’ koo maa saa yeto a ‘Fiit ki jii a liaḡ kii somm na,’ maan munlee na lannpoe paari? ¹⁰ Ḥjaan n saa wannu nan min nisaarik Bik mok yiikoo tingbouḡ na ni, ki saa fit nyik chab niro biit.” Ḥjanne ki u jiant bet wunba ki u gbanant kpo na a ¹¹ “N beerae, fiit, ki jii a liaḡ kii kun a ḡaak ni.”

¹² Li taakpaak ni ki u fiir jii u liaḡ ki nyii bi kura ninbina ni. Ki li bakitib bonchiann; ki bi piak dont Yennu sann ki yeen a “Ti daa ki mi la bakitnaḡ toona na booru.”

* **2:4** 2.4 Bi diit yura paak, bi din tuu sere.

*Biaŋinba ki Yiisa yiin sɔɔ ki u sann tee Liifai
(Matiu 9.9-13; Luk 5.27-32)*

¹³ Li poorpoe ki Yiisa bia ŋmat Galilii mɔkg-beŋir na kpiŋ, ki niib bonchiann tikir u boor ki lintɔwa, ki u wantib Yennu maan. ¹⁴ Ŋanne ki u tan gar tɔɔnn po ki saa la jasɔɔ nna ki u sann tee Liifai, wunba din tee Alfeus bik, ki u kar u toonn paak, lampogaar-diiuk ni. Ki Yiisa betɔ a “Fiit kii waan.” Ki u fiir ki waau.

¹⁵ Ki Liifai maŋ teen jaamm u ŋaak ni ki tur Yiisa; ki lampogaarteeb bonchiann nan biitdamm bonchiann lakin kar nan Yiisa nan u poorpoweiteeb ki di jeet. Bi din yab bonchiann ki waau. ¹⁶ Ki sennu wannteeb, binba din tee Farisiinba na, la ki Yiisa di jeet nan biitdamm nan lampogaarteeb na; ki bi boi u poorpoweiteeb na a “Bee ki u lakin di nan nibooru na?”

¹⁷ Yiisa nba gbat nna ki u betib a “Binba mɔk laafia ki loon tebtɔɔ; ŋaan binba yiar, ŋamme loon tebtɔɔ. N ki baar a n yiin popeendamm kaa, ŋaan n baar a n yiin biitdamme.”

*Mɔloru labaar
(Matiu 9.14-17; Luk 5.33-39)*

¹⁸ Li yoo maŋ ki Jɔɔnn, wunba din wuur niib Yennu nyunwuru na poorpoweiteeb, nan Farisiinba din lor mɔi; ki nisiab baar ki boi Yiisa a “Jɔɔnn poorpoweiteeb nan Farisiinba poorpoweiteeb lorin mɔi; bee teen ki a poorpoweiteeb ki lorimi?”

¹⁹ Ki Yiisa boib a “Poochiann-i be, saamm saa lor mɔi, yoo nba ki pooyookir sɔɔɔ daa be bi boor ni nawa-a? Aaii. Pooyookir sɔɔɔ nba daa be bi boor ni na, bi kan lor mɔi. ²⁰ Ŋaan yoo

baat ki bi tan saa nyinn pooyookir soꝛo na bi boor; li yoꝛe ki bi saa lor moꝛi.

²¹ “Soꝛ kan sak jii chabpaann ki lik takperi; li-i tee ki u teen nnaie, chabpaann na saa pat takper nae, ki li patimin saa ḡamm pukin.

²² Nnae mun ki soꝛ kan jii dapaanin ki liak kɔrkper ni; li-i tee ki u teen nnaie, ki dapaanin na tan moꝛ yoo nba, li saa put kɔruk nae, ki daan maḡ n moꝛn yann, ki kɔruk na n mun biir. Li paak, bi jikit dapaanin ki liakit kɔrpaann nie.”

Juu teeb foon daar labaar
(*Matiu 12.1-8; Luk 6.1-5*)

²³ Tɔn, Juu teeb foon dasiar, ki Yiisa nan u poorpoweiteeb gaar dii kpaab ni. Baa saa maḡ ki u poorpoweiteeb na toktir dikara ki pinii ḡman. ²⁴ Ḥanne ki Farisiinba na boio a “Bee ki bi tuun linba ki ti sennu ki chab a tii tuun foon daari?”

²⁵ Ki u yetib a “I ki mi karin Yennu gbouḡ ni Defid nba din tun bianḡinba-a? Yoo nba ki kon din gbat ḡoꝛ nan u jooḡmu, ki bi ki moꝛk jeet na, ²⁶ ki u din koo Yennu ḡaak ni, ki saa jii boroboro nba ki bi tur Yennu na ki ḡman, yoo nba ki Abiatar din tee mannteeb yudaano na. Sennu na din ki chab nan soꝛ n di boroboro maḡ see Yennu mannteeb kuukoo; ḡaan Defid maḡ din ḡmame, ki bia tur u jooḡmu na gbaa ki bi mun ḡman.”

²⁷ Ki Yiisa ḡamm yetib a “Nisaarik sommir paake ki Yennu senn foon daar; li ki tee foon daar paak kaa ki u din nan nisaariki. ²⁸ Li paak, min nisaarik Bike tee foon daar na Yomdaano.”

3

*Ki jiin nuukpeenn daano po
(Matiu 12.9-14; Luk 6.6-11)*

¹ Ŋanne ki Yiisa ŋmat koo Yenjiantu diiuk ni, ki jasoo be leŋ ki tee nuukpeenn. ² Ki nisiab be leŋ ki gorii Yiisa, a bin laan u saa te ki nuukpeenn daano maŋ n la laafia foon daari, ki bin pak biiro. ³ Ŋanne ki Yiisa yiin nuukpeenn daano na a “Baat nna,” ⁴ ŋaan boi niib na a “Ti sennu chab a tii sommit niib foon daar koo ti biiribe? Ti tinn niib koo ti kpibi?”

Ŋaan ki bi ŋmina. ⁵ Ki u gotib ki lint nan wutoor, kimaan u par din biir bonchiann bi ninkoonii na paak; ki u ŋmant ki bet joo maŋ a “Tantir a nuu maŋ.” Ki u tant, ki li la laafia. ⁶ Li yoo na ki Farisiinba na ŋmat nyii, ki ŋamm nan Bat Herod poorpojoomu lor soor nan leeb baa saa teen biaŋinba ki kpi Yiisa.

*Niib bonchiann nba din waa Yiisa poor
biaŋinba*

⁷ Ki Yiisa nan u poorpoweiteeb fiir ki sik Galilii mɔkgbenjir na kpiŋ, ki nibur wei u poor. Bi din nyii Galilii nan Judea ⁸ nan Jerusalem nan Idumea nan Joodann mɔk-pootir, nan Taya nan Sidonn tingbouŋ nie, ki yab bonchiann, ki tikir u boor; baa gbat nan u tuun toongbeŋa na paak, ki bi baar u boor mɔkgbenjir na kpiŋ. ⁹ Ki u bet u poorpoweiteeb a bin la burgbetir ki turo, ki wun koo kar ki wann niib maŋ Yennu maan, ki nibur na tan daa tuto, ¹⁰ kimaan waa din te ki baatib bonchiann la laafia na paake ki binba kur yiar ji nakii a bin siiu. ¹¹ Narinbiit

nba be binba ni na nba din tuu lau yoo nba kur, bi din tuu baa u tɔonne ki faa wuyikiŋ ki yeen a “Fine tee Yennu Bija.”

¹² Ki u kpaamm nan ninmɔnn a bi daa mɔontirɔ ki teen niibi.

Yiisa nba din gann u toomiinba piik nan banlee bianjinba

(Matiu 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Li poor po ki Yiisa doo kunkonn paak ŋaan yiin binba ki u loon na, ki bi baar u boor. ¹⁴ Ki u gann niib piik nan banlee, ki yib toomiinba, a bii be u boor ki wuu tuumm ki bii mɔontir u barjanii, ¹⁵ kii bia kii mɔk yiikoo kii nyint narinbiit niib ni.

¹⁶ Waa din gann niib nba piik nan banlee na, bi sanae na: Simonn, wunba ki Yiisa din puro Piita na; ¹⁷ nan Jeems nan u naa bik Joonn, binba din tee Sebedii waas na, ki Yiisa purib Boanejes, ki li paak tee satianii waas; ¹⁸ nan Andru nan Filip, nan Batolomiu, nan Mati, nan Tomas, nan Jeems wunba tee Alfeus bija na, nan Tadeus, nan Simonn, wunba din loon ŋamm Juu teeb-ii yen bi mɔŋ na, ¹⁹ nan Judas, wunba din tan nyii Yiisa poor na.

Narinbiit bat Beelsebul labaar

(Matiu 12.22-32; Luk 11.14-23; 12.10)

²⁰ Li poor po ki Yiisa kun; ki nibur tikir ŋɔɔ nan u poorpoweiteeb boor, ki bi tan kɔŋ yaak nan jeet dinu. ²¹ U ŋaateeb nba din gbat nna, ki bi mi a u waate, ki bi baar a bin sooro.

²² Ki Yennu sennu wantesiab nba nyii Jerusalem na mun din yet a “Narinbiit bat

Beelsebul nae be u yur ni, ki u nyint narinbiit niib ni ḡoo Beelsebul yiikoo ni.”

²³ Ki Yiisa yiin wantteeb maḡ a bii baat na, ḡaan yimm barjokit ki boib a “Sintaanii saa sak nyinn u moḡa-a? ²⁴ Naan niib-i ḡmat kōn ki tookit bi leeb, bi naan maḡ kan fit seti. ²⁵ Ki ḡaak niib-i ḡmat kōn nan leeb, bi ḡaak maḡ kan fit seti. ²⁶ Ki Sintaanii-i ḡmat kōn nan u moḡi, u kan fit seti, u joontue na.

Yiisa nba fit biir Sintaanii paḡ bianḡnba

²⁷ “Soo kan fit koo paḡ daano ḡaak ni ki saa jan u mōkinti, see ki u doḡ lora ḡaan yen ji fat u ḡaak maḡ.”

²⁸ Ki Yiisa tukin ki yetib a “Barmoniie ki n beeri na, Yennu saa nyik chab nisaarii bi biit nan bi barbiit kura; ²⁹ ḡaan wunba kur piak barbiit ki teen Yennu Seyeen, Yennu kan mi nyik chab li daano faba.” ³⁰ Linba din te ki Yiisa pak nna maḡ tee nnae, baa din yet a “Narinbiuko be u yur ni na.”

*Yiisa naa nan u waarii labaar
(Matiu 12.46-50; Luk 8.19-21)*

³¹ Li yoo na ki Yiisa naa nan u waarii baar ki see nanyer po, ḡaan tun soo a wun yiino na. ³² Ki nibur kar ki lintowa, ki u be sinsuuk ni; ki bi yeto a “A naa nan a waarii be nanyer po ki loona.”

³³ Ki u boib a “ḡmee ji tee n naa, ki lamme mun tee n waarii?” ³⁴ ḡaan got binba kar u boor na ki yet a, “N naa nan n waariie be nna na. ³⁵ Wunba kur tuun Yennu loomm, ḡooe tee n ninja nan n niipoo nan n naa.”

4

Tanburtɔɔ barjouk (Matiu 13.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Ɔanne ki Yiisa yaan piin ki want niib Yennu maan, Galilii mɔkgbenjir kpiɲ, ki nibur baar u boor. Waa la ki nigbanu na yabit na, ki u kɔɔ burgbetsiar ni, ki sik nyun ni, ɲaan ki niib na biar see gbingbann. ² U din yiimm barjokite ki wantib barii bonchiann.

³ U din yin a, “Jasɔɔ din doo u kpaab a wun saa bur tan. ⁴ Waa din buur na, ki bonboorii na yenn-nba yat baa sɔɲjouk ni, ki nɔɔnii wei tɔkir. ⁵ Ki leer mun baa tanpuut paak, siaminba ki tant ki yabi. Tant nba ki yab na, ki li pia ki kpaat yiama, ⁶ ɲaan yonnu nba tan faar yoo nba, ki li jɔɔk. Laa din ki fit sikin jiina na paak, li kur din kpoe. ⁷ Ki leer mun baa kunkonii jiina ni, ki tan lakin pia ki kpaat nan kunkonii na, ɲaan ki kunkonii na ɲmabirir ki li ki fit nan. ⁸ Ɔaan ki leer mun baa tinɲaɲ ni, ki pia, ki kpaat fanu, ki nan naanɲauɲ, ki yenn nba nan bin piintaa-taa, ki leer nba mun nan piinloob-loob, ki siab mun nan kobik kobik.”

⁹ Yiisa nba yin barjouk na ki gbenn yoo nba, ki u yet a “Wunba mɔk tuba ki saa gbat, wun gbiint.”

Barjokit maɲ yinu paak (Matiu 13.10-17; Luk 8.9-10)

¹⁰ Li poorpoe ki nisiab nba din tuu be Yiisa peɲ, ɲamm nan u poorpoweiteeb piik nan banlee na baar u boor, yoo nba ki u be u kuukɔɔ na, ki tan boio barjokit na paak. ¹¹ Ki u

yetib a “Yimm ɣarin, Yennu fiit woonin ni barii nba jiin u naan po na ki wanniswa, ɣaan binba ki be nani na ɣarin gbia bonsiar kura barjokit nie,

¹² a ‘Bin got ɣaan daa laat, ki bia gbiint ɣaan daa bant li paaki; kimaan bi-i la ki bann, bi saa jen ki baar Yennu boore ki wun nyik chab bi biit.’ ”

*Tanburtɔɔ barjouk na paak
(Matiu 13.18-23; Luk 8.11-15)*

¹³ Ɔjanne ki Yiisa boib a, “I ki bann barjouk na paaki-i? Nlee ki i ji saa mi bann barjoklia paaki? ¹⁴ Tanburtɔɔ na tee nan wunba piak Yennu maan nae. ¹⁵ Ki nisiab naan bonboorii nba baa sonjouk paak na; bi-i gbat Yennu maan yoo nba, ɣaan Sintaanii tuu baar ki nyinnir bi para nie yياما. ¹⁶ Nisiab mun naan bonboorii nba baa tanpuut paak nae; bi tuu gbat ki gaar maan maɣ nan parpeen, ¹⁷ ɣaan maan maɣ ki fit siik baa jiina bi para ni fanu, li paak bi ki diar ki yukii; yoo nba ki niib dintib fara, koo mukisuk tan baarib maan maɣ paak, bi tuu lue yياما. ¹⁸ Ki nisiab mun bia naan bonboorii nba baa kunkonii jiina ni na. Bi-i gbat maan maɣ, ¹⁹ ɣaan tingbouɣ na daamii, nan mɔkint loomm, nan bonbooru booru lomm tuu koo nyakin maan maɣe ki li kan nami. ²⁰ Ɔjaan nisiab ɣarin tee nan bonboorii nba tuu baa tinɣaɣ ni nae. Bi gbia maan maɣ ki gaan, ki li naan. Siab naan piintaa-taa, ki siab naan piinloob-loob, ki siab mun bia naan kobik kobik.”

*Ki jiin fitir po
(Luk 8.16-18)*

²¹ Ki u bia boib a, “Soo mi ki koo nan fitir ngaak ni, ki chibin nmanj li paak, koo ki gurir gado louŋ ni-i? Aaii. See ki u jiir ki toon bonsiar nba dokii paak. ²² Barii nba kur woo, see ki li tan woot nyii paanu, ki linba kur mun liik, see ki li likit. ²³ Wunba mok tuba ki saa gbat, wun gbiint.”

²⁴ Ki u bia yetib a, “Gbiintir man yaa gbia linba na fanu. Yaa bikii bianjinba ki teen, nnae ki Yennu saa bikin ki turi, ki lin gar nna. ²⁵ Wunba gbat ki gaar bonnann, njooe saa namm gaar ki pukin, nnaan wunba ki gbiintir, u saa koŋ waan nba ki u mok nawa.”

Bonbuburit barjouk

²⁶ Ki Yiisa bia namm yet a, “Yennu naan tee nan niro nba tuu bur tan u kpaab ni, ²⁷ ki koo goon nyiook, ki tan fiir sanyiook ni, ki soo bonboorii na kura pia ki kpaata; nnaan ki u ki mi laa tee bianjinba ki pia kpaatiri. ²⁸ Tij nae tuu te ki bonboorii manj pia ki kpaatir ki bia naan bin. Nyakire tuu nyi sinsinn, li poor po ki fouŋ n wei, ki ji teen bin. ²⁹ Dii manj-i beer yoo nba, kpaaro na ji tuu piin li jaamue nan u dijaanjuk, kimaan jaanu yoo ji baare na.”

Bonboorik barjouk

(Matiu 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

³⁰ Linba na poor po ki Yiisa boib a “Ti daa saa bikin Yennu naan nan lannpoe? Ti saa yin barjouk lanne ki lin yent niib nunii po? ³¹ Li tee nan kanperik binn nba ki soo jii ki bur kpaab

ni, ki li waar ki gar tingbouŋ na bonboorii kur, ³² ki li tan pia ki kpaat ki ji yab bonchiann, ki mɔk yiingbeŋa; ki nɔɔnii ji tia tiat li yiinii na paak.”

³³ Yiisa din yin barjokit bonchiann nan linba na na, ki nyint Yennu maan ki teen niib, baa saa fit bann bianŋinba. ³⁴ U din ki mi pak namm maan ki li ki tee barjokiti. Ŋaan u din tuu tan ŋamm wann u poorpoweiteeb barjokit maŋ kur paak, yoo nba ki bi tuu biar be bi kuukɔɔ na.

*Wouŋ nan nyun nba sak Yiisa mɔb bianŋinba
(Matiu 8.23-27; Luk 8.22-25)*

³⁵ Li daar daajoouk ki Yiisa bet u poorpoweiteeb a, “Ŋaant man ki tin poot mɔkgbenŋir na pootir.” ³⁶ Li yooe ki bi nyik nibur na, ki kɔɔ waa kar burgbetir nba na ni; ki ŋamm nan ŋɔɔ lakin saan. Ŋaan burgbetlia bia din be leŋ. ³⁷ Baa be burgbetir maŋ ni ki ki mi yiitian, ŋamm tan sɔɔ wonpaaruk fikite, ki nyunpana piin liat ki kɔɔ burgbetir maŋ ni, ki li tan yaa lin gbee. ³⁸ Li yoo Yiisa din dɔɔ burgbetir maŋ poor po ki kpaak yukpakitir ki gɔɔnt. Ŋanne ki u poorpoweiteeb fiinɔ ki yaa, “Chanbaa, taa yaa ti kpo na, a baka kaa ti po-o?”

³⁹ Ki u fiir set ki tian wonpaaruk na paak, ki bia bet nyunpana na mun a “Dɔɔt soon nna.” Ki wonpaaruk maŋ nyik, ki nyun na mun ji dɔɔ ki muu dik dik. ⁴⁰ Ŋanne ki u boi u poorpoweiteeb maŋ a “Bee ki i tiin jaŋmaanii? I daa ki teen Yennu yada-a?” ⁴¹ Ki jaŋmaanii soorib bonchiann, ki bi boi bi leeb a “Niboor bee na? Wouŋ nan nyunpana gbaa saak u mobe.”

5

*Yiisa nba nyinn narinbiit jasoo ni bianinba
(Matiu 8.28-34; Luk 8.26-39)*

¹ Yiisa nan u poorpoweiteeb din poot Galilii mɔkgbenjir na gbingbanleer po, Gerasa yent ni. ² Yiisa nba nyii burgbetir na ni yoo nba, li taakpaak ni ki jasoo nyii kaat ni ki cheto. Narinbiiuk din be joo na ni, ³ ki u doo kaat na ni. Soo din kaa ki saa fit baano banti, ki bia kan fit lorc jarit gbaa; ⁴ kimaan bi-i baan u nii nan u taa bant, naan u din tuu yabit bant na kure, ki bia biir kut nba be u taa ni na. U din mɔk paŋ bonchiann, ki soo ki fit goi-o. ⁵ Nyiok nan yonnu ni kur ki u lin kaat nan kunkona ni ki yikin naan dia tana ki nma u moŋ.

⁶ Waa din daa be banfokira naan la Yiisa na, ki u tin ki tan gbaan Yiisa tooon, ⁷ naan yikin sanpaapowa ki yet a “Yiisa, Yabint Yennu Bija, min nan fin nlee mantiki? Yennu paak ki n barima, a daa mukisimi.” ⁸ U yet nna, kimaan Yiisa poŋ yakii nan narinbiiuk na a “Fin narinbiiuk na, nyimin joo na ni.”

⁹ Li poorpo ki Yiisa boio a, “A sanni?”

Ki u jiin a “N sann tee Bure, kimaan ti yab bonchiann.” ¹⁰ Ki narinbiit na te ki joo na barin Yiisa a u daa nyintib ki bi saa tingaŋ ni.

¹¹ Doorii bonchiann din see kunkonn na paak ki kpia ki di. ¹² Ki narinbiit na barin Yiisa a, “Chabint ki tin saan koo doorii na ni.” ¹³ Ki Yiisa chabib sonu, ki bi nyii joo na ni, ki koo doorii na ni. Ki doorii na kur tin sik mɔkgbenjir na ni, ki dii nyun. Doorii na kann din teen nan tusaa nanlee nawa.

14 Ki binba guu doorii na fiir chyar ki saa moont li labaar doo ni nan kpaant ni. Ki niib baar a bin la linba kur tun maŋ. 15 Baa baar Yiisa boor yoo nba, ki la joo nba ki narinbibur tuu be u ni na kar leŋ nan laafia nan u dudukit kura fanu, ki ji lia tiat, ki jaŋmaanii soorib. 16 Ki binba lar na betib linba tun ki tur joo na, ki bia betib doorii na labaar.

17 Ŋanne ki niib na ji barin Yiisa a wun nyi bi tiŋ ni.

18 Yiisa nba din tee siir a wun koo burgbetir na yoo nba, ki joo nba ki Yiisa nyinn narinbiit u ni na barimo a, “Ŋaant min nan fin n lakin saan.”

19 Ŋaan ki Yiisa ki saki, ki beto a, “Ii ŋmat kii kun a niib boor ki saa betib Yennu nba tina ninbaauk ki bia tun toonjaann ki tura bjaŋinba.”

20 Ŋanne ki joo na ji lin yent nba ki bi yir Doipiik na ni, ki moontir linba kur ki Yiisa tun turo maŋ, ki li teen soo kur jaarlituk.

Jairus bonpobik baatuk labaar
(Matiu 9.18-26; Luk 8.40-56)

21 Li poorpo ki Yiisa bia ŋmat poot mokoŋbenjir na gbingbanleer. Waa saa baar mokoŋpootir na, ki nibur tikir ki linto. 22 Ki jasoo baar leŋ, ki u sann yi Jairus; u din tee Yenjiantu diiuk ni saakosoŋe. Joo na nba la Yiisa yoo nba, ki u gbaan Yiisa toonn, 23 ki barimo nan u par kur a “N bonpobike yiar ki per kuuma. A kan baar na ki tan yii a nii u paak ki wun lek la laafia ki tinni-i?”

²⁴ Ɔjanne ki Ɔɔɔ nan Yiisa ji saa u Ɔaak ni. Ki nibur mun bia waa ki muk ki tut Yiisa.

Poosɔɔ nba sii Yiisa liatir ki la laafia bi-anjinba

(Matiu 9.20-22; Luk 8.42-47)

²⁵ Poosɔɔ nna mun din be ki siik fabouŋ ki tan jaŋ bina piik nan Ɔanlee, ²⁶ ki lin tebteeb bonchiann boor a wun teb u mɔŋ, ki tan gbenn u faar, Ɔaan ki yiaru na bia pukii. ²⁷ Ki u tan gbat Yiisa po; li paak, ki u baar nibur na ni, ki waa u poorpo, Ɔaan bikii u par ni a ²⁸ “Mi-i lekii sii u liatir kuukɔɔ gbaa, n saa la laafiawa;” ²⁹ ki set tan sii u liatir. Li taakpaak ni ki u fabouŋ na jit; ki u bann u gbanant ni nan u la laafiawa.

³⁰ Li yoo ki Yiisa bann u par ni nan paŋ nyii u niwa. Ki u jiant boi niib na a “Ɔmee sii n liatiri?”

³¹ Ki u poorpoweiteeb na mun Ɔmat boio a, “Fin la nibur na muk nna, Ɔaan ki a boit a Ɔmee siiani?”

³² Ɔaan ki u lek bia gorii lintir, a wun la nirɔ nbae siiu. ³³ Poo na nba bann linba tun u gbanant ni na paak, ki jaŋmaanii sooro, ki u jekir yɔr yɔr, ki baar tan gbaan Yiisa tɔonn, ki betɔ barmɔnii kur. ³⁴ Ɔjanne ki Yiisa betɔ a “N niipoo, faa teenin yada na paake te ki a la laafia. Ii saa nan parmaasir. A yiaru kur gbenna.”

Yiisa nba fiin bonpobik na kuun ni bianjinba
(Matiu 9.23-26; Luk 8.49-56)

³⁵ Yiisa nba daa piak linba na ki siab nyii Jairus na Ɔaak ki baar yet Jairus maŋ a, “A

bonpobik na taan kpowa. Bee ki a ji daamii Wanntoo na?"

³⁶ Ki Yiisa lek teen nan u ki gbat na, ŋaan bet Jairus maŋ a, "Daa tiin jaŋmaanii. Teentin yada." ³⁷ Ŋanne ki Yiisa ki sak ki soo n weio saan ŋaak na ni, see Piita nan Jeems nan u waaroo Joonn. ³⁸ Baa din baar ŋaak na ni yoo nba, ki Yiisa gbat fuut nan kpemonii. ³⁹ Ŋanne ki u koo boib a "Bee fuute mani? Bee ki i bui? Bik na ki kpo kaa, u goonte." ⁴⁰ Baa gbat u barii na ki bi laau. Ŋanne ki u ber nyinnib, ŋaan jii bik na baa nan u naa ki pukin u poorpoweiteeb bantaa na po, ki bi koo diiuk nba ki bik na doo na ni. ⁴¹ Baa koo yoo nba, ki u soor bik na nuu ŋaan yeto a "Talita kum." Li paak tee, "Bonpobik, n yeen fine, fiit."

⁴² Li taakpaak ni ki bonpobik na fir set kakibii, ki somm lin. Ki li yaar litib bonchiann. (U din tee bina piik nan ŋanlee bike.) ⁴³ Ŋaan ki Yiisa kpaamm a bii mi bin yet soo, ki bia betib a bin tur bik na jeet ki wun di.

6

Biaŋinba ki Nasaref doo ni teeb yet Yiisa (Matiu 13.53-58; Luk 4.16-30)

¹ Li poorpoe ki Yiisa nan u poorpoweiteeb nyii leŋ ki ŋmat kun u moŋ doo ni. ² Ki foon daar ki u tan koo Yenjiantu diiuk ni a wun wann nibur nba be leŋ na Yennu maan. Niib na nba gbat u wannu na ki li yaar lit bi kura, ki bi boi leeb a, "Yanboor lannpoe ki u mok mani? U teen nlee ki tuun bakitnauŋ toonjaana na? U la linba na kur lee? ³ Kanpinta na kaa na-a?"

Meeri bija na kaa-a? Ņoo kaa tee Jeems nan Joosef nan Judas nan Simonn yooṛo na-a? U niipoob kaa be nna na-a?" Li paak ki bi yêṭo.

⁴ Ņanne ki u betib a "Yennu sokinii ki kəṅit baakir see u məṅ məṅ doo ni nan u tiəṅ niib boor, nan u məṅ məṅ ṅaak ni."

⁵ U din ki tun bakitnaṅ toonjaana leṅi, see baatib banṅa nnae ki u din yii u nii bi paak, ki bi la laafia, ⁶ kimaan niib maṅ nba ki teeno yada na; ki li jaar lito bonchiann.

*Biaṅinba ki Yiisa tun u poorpoweiteeb piik nan banlee na
(Matiu 10.5-15; Luk 9.1-6)*

Ņanne ki Yiisa lin digbanbis ni ki want niib Yennu maan, ⁷ ki din tan lakin u poorpoweiteeb piik nan banlee na ki turib paṅ a bii nyint narinbiit niib ni, ki tumm banlee-lee; ⁸ ki betib a "Yoo nba ki i saa, i daa jikit siar ki saa, see patii kuukoo. I daa dia jeeti, i bia daa dia paka, i bia daa wuu likirii. ⁹ Ii pir taasaat, ṅaan i daa jikit liata ki pukii." ¹⁰ Ki u bia betib a "Li-i tee ki i baar ṅaak nba ni, ki bi gaari, ii be leṅ nan i nyinu daar. ¹¹ Li-i tee ki i baar doo nba ni, ki niib na ki gaari, ki bia ki gbiintir i mōmaan, yin nyi doo maṅ ni, ki pit i taapant ni tant bir li doo ni, ki lin teen siarbiik ki turib."

¹² Ki u poorpoweiteeb na fir saan ki mōontir a niib n nyik bi toonbiit, ¹³ ki bi bia nyint narinbiit niib bonchiann ni, ki bia jii kpan ki soor baatib bonchiann ki bi la laafia.

Jōonn nba din wuur niib Yennu nyunwuru na kpinu labaar

(Matiu 14.1-12; Luk 9.7-9)

¹⁴ Tɔn, Bat Herod din gbat Yiisa labaar, kimaan u sann din doo bonchiann. Ki nisiab yeen a “Jōonn nba daan wuur niib Yennu nyunwuru nae fiir kuun ni. Ŋanne te ki u mɔk paŋ ki tuun bakitnauŋ toona na.”

¹⁵ Ki siab mun yaa, “U tee Yennu sɔkinii Elaija-e;” ki leeb mun bia yaa, “U tee Yennu sɔkiniie, nan yaayoo ni sɔkiniinba yeno na.”

¹⁶ Bat Herod ŋarin nba gbat nna yoo nba, ki u yet a “U tee Jōonn, wunba ki n daan te ki bi pot u yur nae, ŋaan ki u jen be u manfoor ni.” ¹⁷ Kimaan Herod-e daan te ki bi soor Jōonn ki baano bant ki kɔɔɔɔ dansarik, ŋɔɔ Herod waaro Filip ŋaapoo paak. Bi din yi poo maŋ Herodias-e, ki Herod fatɔ ki kɔɔn. ¹⁸ Jōonn din tuu beer Herod a Yennu sennu ki chabo nan wun fat u waaro ŋaapoo ki kɔɔni. ¹⁹ Linba na paake Herodias ji din nân Jōonn, ki loon wun kpiu, ŋaan ki ki fiti, kimaan Herod mɔŋ mɔŋ din ki saki. ²⁰ Herod din tiin Jōonn, kimaan u mi nan Jōonn tee popeendaano nba tiin Yennu-e. Li paak ki u tinn Jōonn. Ki Jōonn nba mɔontir Yennu maan na, ki li ŋmat Herod yan bonchiann, ŋaan ki u lek gubin ki gbiintir u maan maŋ.

²¹ Li poorpo ki Herodias lora din tan soor Jōonn. Herod maaru jaamm daar nba tan baar, ki u yiin u naan kpaaka, nan kunkɔnkɔnna yudamm, nan Galilii yent ni saakab kur. ²² Ŋanne ki Herodias bipoo baar ki waa siak, ki Bat Herod nan u saamm para penn, ki u boi

bonpobik maŋ a “Bee ki a loon ki n turani? N saa tura linba kur ki a loon,” ²³ ki tur bonpobik na mɔsonn a, “N saa tura linba kur ki a loon, halii li-i lekii baar ki n tura n naan yent na bɔkir gbaa.”

²⁴ Ŋanne ki bonpobik na nyii, ki saa boi u naa a “N taan saa yetɔ a n loon bee na?” Ki u naa jiin a “Betirɔ a a loon Jɔɔnn nba tuu wuur niib Yennu nyunwuru na yure.” ²⁵ Li yoo na ki bonpobik na ŋmat yiama ki saan Bat Herod boor ki betɔ a “N loon Jɔɔnn nba tuu wuur niib Yennu nyunwuru na yure, ki a kpeen tatilaauk ni ki turin mɔtana.”

²⁶ Ki linba na tur bat na parbiir bonchiann, ŋaan u ji din kan fit yêɛ bik maŋ nba loon linba na, kimaan u dɔŋ senn mɔsonn saamm na boora. ²⁷ Ŋanne ki u tun kunkɔnkɔnnɔ li taakpaak ni, ki betɔ a wun jen nan Jɔɔnn yur ki turɔ. Ki kunkɔnkɔnnɔ na saan dansarik ni ki saa pot Jɔɔnn yur, ²⁸ ki kpeenn tatilaauk ni, ki jen nann ki tan tur bonpobik maŋ, ki u mun jiir ki tur u naa. ²⁹ Jɔɔnn poorpoweiteeb nba gbat nna yoo nba, ki bi baar ki tan jii u gbanant ki pii.

*Yiisa nba dinn jab tusaa ŋanŋmu biaŋinba
(Matiu 14.13-21; Luk 9.10-17; Jɔɔnn 6.1-14)*

³⁰ Li poorpoe ki Yiisa toomiinba maŋ ŋmat jen u boor ki tan yetɔ linba kur ki bi tun ki bia wann niib. ³¹ Nigbouŋ din tute, ki siab baat ki siab ŋmat, ki Yiisa nan u poorpoweiteeb tan kɔŋ yaak nan bin di jeet. Li paak ki u betib a “Ŋaant ki ti yaat saan muuk ni, ti kuukɔɔ, ki

foi waan.” ³² Ŋanne ki bi koo burgbetir na ni, bi kuukoo, ki poot saan muuk ni.

³³ Baa din saa yoo nba, ki niib bonchiann lab ki bannib, ki nyii bi doi ni ki tin kokin mokgbenjir na ki doŋ chetib. ³⁴ Yiisa nba tan nyii burgbetir na ni, ki u la ki nigbanu na poŋ tikir ki muk, ki ninbaauk sooro bonchiann, kimaan bi binbeŋ din tee nan pei nba ki mok pekpaarik nae. Ki u piin li yoo ki wantib maan bonchiann. ³⁵ Yoo nba tan gar, ki u poorpoweiteeb baar u boor ni ki yeto a “Yoo gara, ki nna na mun tee muuk nie. ³⁶ Nyikin niib maŋ ki bin saan doo ni, nan digbanbis nba kpia na ni, ki la jeet ki daa ki di.”

³⁷ Ŋanne ki u mun yetib a “I moŋ n turib jeet ki bin di.”

Ki bi ŋmat boio a, “A loon ki ti jii salimpeena* kobii ŋanleewa ki saan daa jeet ki tan turib ki bin di-i?”

³⁸ Ki u boib a “I mok boroboro kuna ŋanŋae? Ii saa got man.”

Baa saan got ki bann yoo nba, ki bi jen ki tan beto a “Li tee boroboro kuna ŋanŋmue nan janbis ŋanlee.”

³⁹ Ŋanne ki u bet nibur na a bin bokit kar mopaaun paak wora wora. ⁴⁰ Ki bi bokit koonn kobik ki kar paabu piinŋmuŋmu. ⁴¹ Ki u jii boroboro na, nan janii ŋanlee na, ki yaat got sanpaapo, ki tur Yennu niipoouk, ŋaan ŋmit ŋmit boroboro kuna na ki tur u poorpoweiteeb a bin tor niib maŋ; ki u bia ŋmit ŋmit janii

* **6:37** 6.37 Salimpeena kobii ŋanlee din tee daa kobii ŋanlee paauko.

ɲanlee na, ki bi tor sɔɔ kur. ⁴² Ki sɔɔ kur dii ki tan tenn. ⁴³ Ki u poorpoweiteeb tikir jeet nba tenn na, ki li gbee kpanchibit piik nan ɲanlee. ⁴⁴ Jab nba din dii jeet maɲ din tee tusaa ɲanɲmue.

*Yiisa nba somm nyun paak bianɲinba
(Matiu 14.22-33; Jɔɔnn 6.15-21)*

⁴⁵ Linba na poorpoe ki Yiisa te ki u poorpoweiteeb na koo burgbetir ki gar u tɔɔnn ki poot mɔk-pootleer po, ki saa Bef-saida; ɲaan ki ɲɔɔ biar a wun chab nibur na. ⁴⁶ Waa chab niib maɲ gbenn yoo nba, ki u doo jɔsiar paak ki mei Yennu. ⁴⁷ Li din tan baar nyiok, ki burgbetir na daa be nyunsinsuuk ni, ɲaan ki u mun daa be jɔɔr maɲ paak u kuukoo, ⁴⁸ ki tan la ki u poorpoweiteeb gbaa nan burgbetir kanu, kimaan bi din kan tookit wouɲo. ɲanne ki u tan fiir somm nyun paak ki saa bi boor sanyafaar. Waa tan baat yoo nba, ki u teen nan u yaa wun garibe na. ⁴⁹ Ki bi lau ki u somm nyun paak, ki bi mi a kpeemmɔe, ki yikin sanpaapowa, ⁵⁰ kimaan bi kur lauwa, ki jaɲmaanii soorib bonchiann. Li taakpaak ni ki u yetib a “Cheen i para man. Li tee mine; i daa tiin jaɲmaanii,” ⁵¹ ɲaan koo ki pukimm burgbetir maɲ ni; ki wouɲ na ji ɲmin soon. Ki li bakitib bonchiann, ⁵² kimaan bi daa din ki bann waa won jii boroboro ki tun bakitnaɲ toonn bianɲinba na paaki. Bi dudukit daa din ki soorir fanu.

*Yiisa nba te ki baatib la laafia bianɲinba
(Matiu 14.34-36)*

⁵³ Baa tan nyii mɔkgbenjir na ni ki doo kunkonn paak, Genesaret tiŋ ni na, ki bi lor bi burgbetir ki senn. ⁵⁴ Ki leŋ niib na nba la Yiisa, ki bi banno yiama, ⁵⁵ ki tiin saa yent maŋ loka kur po ki jikit bi baatib ki baat u boor. Baa tuu gbat ki u be siaminba kur, bi din tuu jii bi baatib lianii paake ki saan namm u boor. ⁵⁶ Wuu dokit doi nan digbanbis nba kur ni, ki niib bonchiann dia bi baatib ki tookito nan dai niwa, ki barimo a wun te ki bi baatib n lek sii u liant mɔgbana, ki binba din siir na kur la laafia.

7

Juu teeb yeejamm kaar labaar (Matiu 15.1-9)

¹ Ton, ki Farisiinba nan sennu wantteeb din tan nyii Jerusalem ki baar Yiisa boor. ² Ŋanne ki bi la ki u poorpoweitesiab ki waa bi yeejamm kaar, kimaan bi di jeet, ŋaan ki nit bi nii.

³ (Kimaan Farisiinba nan Juu teleeb kur din tuu ki gbia bi di jeet, see ki bi nit bi nii fanu nan bi yeejamm kaar nba din want biaginba na. ⁴ Li-i tee ki bi daa siar daak ni, bi ki di see ki bi tan wuur sinsinna ki fit lian di. Bi bia din tuu dia kaar bonchiann ki pukin linba na po. Bi din tuu dia kaar nba jiin nyunnyunmanii sokiru, nan bi boba sokiru, nan bi dindɔɔnii wuru po.)

⁵ Ki Farisiinba nan sennu wantteeb maŋ boi Yiisa a “Bee ki a poorpoweiteeb na ki dia ti damm kaar nba ki ti yeejamm din wannit na, ŋaan kpan di jeet ki ki nit bi nii?”

⁶ Ki Yiisa jiin a “Yennu sokinii Aisaya nba din yet linba po na set tee moniie. I tee kpinkpanii damme nan waa din sɔb biaginba na a,

‘Yennu yet a:

Niib na teenin baakir bi mɔi ni kuukɔɔe, ɲaan bi para fɔk nanin bonchiann.

⁷ Bi jiantirin yanne,

kimaan bi dia nisaarii kaare ki want niib, li ki tee min Yennu sennu kaa.’ ”

⁸ Ki Yiisa tukin yet a “I bakin Yennu sennue ki bir siar powa, ɲaan sak nisaarii kaar nba want linba. ⁹ Yimm, i lek yêt Yennu sennu weiu, a yin dia i mɔɲ mɔɲ kaare; ¹⁰ kimaan Moses din senn a, ‘Turin a baa nan a naa baakir; ki wunba sukir u baa koo u naa, bin kpan kpiu.’ ¹¹ Ʋaan yimm ɲarin yaa niro-i bet u baa koo u naa a ‘Maa bo saa tura linba na kpant Yennu yara;’ ¹² a u ji mɔk yaak ki kan somm u baa koo u naa. ¹³ Yaa want niib kaar maɲ biaginba na, ɲaan i yêen Yennu bariie na. I bia tee bonlia bonchiann ki li tee linba na booru.”

Linba be nisaarik par ni labaar
(*Matiu 15.10-20*)

¹⁴ Ʋanne ki Yiisa ɲamm yiin nibur na u boor ki tan betib a “Yimm nba kur be nna na, gbiintir man ki bann maa yaa n pak linba na paak. ¹⁵ Bonsiar kaa ki saa kɔɔ nisaarik mɔb ni ki teen jakint u par ni. Ʋaan linba nyi nisaarik par nie fit teenɔ jakint. ¹⁶ Wunba kur mɔk tuba, wun gbiint.”

¹⁷ Waa betib nna gbenn yoo nba, ki u nyikib, ɲaan saan kɔɔ ɲasiak nna ni. Ki u poorpoweiteeb boio a wun wannib barii maɲ

paak. ¹⁸ Ŋanne ki u boib a, “I mun bia lek daa tee yankpeenae-e? I ki mi a linba kur ki nisaarik di, li ki teeno jakinti-i? ¹⁹ kimaan li ki koo u par ni kaa, ŋaan u poor nie ki li koo, ki bia kphant bint ki nyi.” (Waa yet bianjinba na want nan jeet kura ŋan nan dinu.)

²⁰ Ki u yet pukin a, “Linba set nyi nisaarik par nie teeno jakint, ²¹ kimaan u par nie ki dudukbiit baat nan poo weiu nan jab weiu, nan nanyukin, nan nikpinu, ²² nan bonchonchon-toona, nan nianchion, nan biitbooru booru, nan faak, nan toon-yana, nan funfunn, nan sanjaauŋ, nan karinbaanii, nan jat toona. ²³ Linba na kur nyi niro par nie ki teeno jakint.”

Poosoo yada labaar
(*Matiu 15.21-28*)

²⁴ Linba na poorpo ki Yiisa nyii leŋ ki saan Taya nan Sidonn yent ni, ki koo ŋasiak nna ni, ki ki loon soo n bann nan u be leŋi; ŋaan u din ki fit bor u moŋi. ²⁵ Ki poosoo nba ki narinbiiuk be u bonpobik ni na gbat u po, ki baar u boor ki tan gbaan u toonn. ²⁶ Poo maŋ din ki tee Juu niro kaa; bi din maro Fonisia tiŋ nie, Siria tingbouŋ ni. Ki u barin Yiisa a wun nyinn narinbiiuk na u bonpobik maŋ ni. ²⁷ Ŋanne ki Yiisa beto a, “Ŋaant ki ti dinn waas bi jeet sinsinn, kimaan li ki ŋan ki niro n jii waas jeet ki tur boi.”

²⁸ Ki poo na jiin a “N Yomdaano, li set tee moniie, ŋaan boi nba tuu doo teebul louŋ ni na mun tokii waas jebura nba baa na.”

²⁹ Ki Yiisa beto a “A jiinu nba na paak, ii kun; a saa baar soo ki narinbiuk na nyii a bonpobik na niwa.”

³⁰ Ki poo maŋ fiir kun ki saa baar la ki u bik na doo u dindoonu paak, ki narinbiuk na set nyiiwa.

Yiisa nba din te ki muuk muut bianjinba

³¹ Ton, Yiisa ji din nyik Taya yakir nae, ŋaan tokin nyii Sidonn yakir, nan tiŋ nba ki bi din yi Doi-piik na mokmok ki saa baar Galilii mokgbenir na. ³² Ki nisiab baar nan jasoo ki u tee muuk; ki bi barin Yiisa maŋ a wun yii u nuu joo maŋ paak. ³³ Ki Yiisa jiiu ki bi nyii kpiŋ po, bi kuukoo, ki jii u niibira ki tun joo maŋ tuba ni, ki siir mosant ŋaan sii joo maŋ jerinn, ³⁴ ki got sanpaapo ŋaan kurint sikin, ki bet joo maŋ a “Efata,” ki li paak tee “Lootir.”

³⁵ Li taakpaak ni ki joo na ji gbia, ki bia fit piak fanu. ³⁶ ŋanne ki Yiisa kpaan niib na a bii mi ki bin bet soo linba ki u tun maŋ po; ŋaan ki bi lek ŋamii yarin barii maŋ. ³⁷ Ki binba kur gbat labaar maŋ, ki li teemm bakitnaug bonchiann; ki bi boi bi leeb a “Toonjanboorbee ki joo na tuun na mani? ki tuukpaa gbaa tan fit gbia, ki mui bia fit piak.”

8

Yiisa nba dinn niib tusaa ŋanna bianjinba (Matiu 15.32-39)

¹ Linba na poorpo, li din ki yukiri ki nibur yaan lakin leeb Yiisa boor ki ki mok jeet; ki Yiisa yiin u poorpoweiteeb na ki tan betib a

² “Ninbaauk soorin bonchiann nibur na paak, kimaan daa ŋantaae na ki bi be nanin, ŋaan ki ki mək jeet ki di. ³ Mi-i kunnib komi, bi saa fib sɔnu niwa, kimaan bi siab doi fɔka.”

⁴ Ki u poorpoweiteeb na boio a “Ti saa la jeet lee muuk na ni ki lin jaŋ nibur na kuri?” ⁵ Ki u boib a “Boroboro kuna ŋanŋae be i boor ni?” Ki bi beto a “Ŋanlore.”

⁶ Li yooe ki u te ki nibur na kur kar tiŋ ni. Ŋanne ki u jii boroboro kuna ŋanlore na, ki tur Yennu niipoouk, ŋaan ŋmit ŋmit ki tur u poorpoweiteeb na a bin tor nibur maŋ. ⁷ Bi bia din mək janbis waan bi boor; ki u bia tur Yennu niipoouk li paak, ŋaan bet u poorpoweiteeb maŋ a bin jii torib. ⁸⁻⁹ Ki sɔɔ kur dii waa loon biaŋinba. Bi din teen nan niib tusaa ŋanna nawa. Ki u poorpoweiteeb tikir jeet nba tenn na, ki li gbee kpanchibit ŋanlore. U ji din chab niib maŋe, ¹⁰ ŋaan ki ŋɔɔ nan u poorpoweiteeb kakit ki kɔɔ burgbetir, ki saan Dalmanuta tiŋ ni.

Farisiinba nba loon bakitnauŋ nyinn bi-aŋinba

(Matiu 16.1-4)

¹¹ Li poorpoe ki Farisiinba siab baar Yiisa boor ki tan tee serimii, a bin bikino ki la u mɔbonkpetir, ki yeto a wun tun nyinn ki lin wann nan Yennu set mi u po. ¹² Li yoo ki u kurint, ŋaan boib a “Bee teen ki motana nibooru na loon nyinni? Barmɔniie ki n beeri, n kan tun nyinn ki tur motana niib na.”

¹³ Li poorpo ki u nyikib, ŋaan ŋmat kɔɔ burgbetir na ni, ki pootir məkgebɛjir na.

*Ki jiin Farisiinba nan Bat Herod wannu po
(Matiu 16.5-12)*

¹⁴ Tɔn, Yiisa poorpoweiteeb din tamm ki ki dia boroboro ki li yabi. Bi din dia boroboro kun-yennkɔɔe burgbetir na ni. ¹⁵ Ki Yiisa kpaanib a “Ii mi man, kii guu i mɔŋ nan Farisiinba nan Herod datiŋ na po.” ¹⁶ Ŋanne ki bi ji piak bi leeb sinsuuk ni a “Taa ki dia boroboro nae ki u piak linba na.”

¹⁷ Ŋaan ki u bann baa piak linba na, ki boib a “Bee ki i piak ki yaa i ki dia boroboro? I daa ki bann siar biaki-i? I dudukit ni bia daa ki yenti-i? ¹⁸ I mɔk ninbina, ŋaan bee ki i ki laati? I bia mɔk tuba, ŋaan bee ki i ki gbia? ¹⁹ I tian yoo nba ki n ŋmit boroboro kuna ŋanŋmu ki dinn niib tusaa ŋanŋmu na-a? Kpanchibit ŋanŋae ki i tikir boroboro nba tenni?”

Ki bi jiin a “Piik nan ŋanlee.”

²⁰ Ki u bia boib a, “Ki yoo nba ki n ŋmit boroboro kuna ŋanlore ki dinn niib tusaa ŋanna na, kpanchibit ŋanŋae ki i tikiri?”

Ki bi jiin a “Ŋanlore.”

²¹ Ŋanne ki u boib a “Ŋaan ki i bia lek daa ki bann siari-i?”

Yiisa nba te ki jɔɔŋ nyɔɔnt bianjinba

²² Ki bi din tan baar Bef-saida; ki nisiab jii jajɔɔŋ nna ki baar nano Yiisa boor ki tan barimɔ a wun siiu. ²³ Ki Yiisa soor u nuu ki nyii nano doo kpiŋ, ki siir mɔsant jɔɔ na ninbina ni, ki jii u nii ki yii u paak, ŋaan boiɔ a “A laati-i?”

²⁴ Ŋanne ki jɔɔ maŋ gokit got, ŋaan yet a, “Nn, n laat niib, ŋaan bi naan tiiniie ki somm.”

²⁵ Ki Yiisa bia jii u nii ki yii joo maŋ ninbina paak; li yoo na ki joo maŋ ji got sirrr, ki soo ki u ninbina mək laafia, ki u ji laat bonsiar kur pur pur. ²⁶ Ki Yiisa kpaano a wuu mi ki wun ŋmat doo maŋ ni jik, ŋaan te ki u kun u ŋaak ni.

Piita nba din pak barjaann nba ki jiin Yiisa po

(Matiu 16.13-20; Luk 9.18-21)

²⁷ Ŋanne ki Yiisa nan u poorpoweiteeb yaat ki saa Siisarea Filipi digbanbis ni. Baa daa be sonu paak ki saa na ki u boib a “Betirin man, niib na yaa n tee ŋmee?”

²⁸ Ki bi beto a “Nisiab yeen a a tee Joonn nba daan wuur niib Yennu nyunwuru nae, ki siab mun yaa a tee Elaija-e, ki siab mun bia yaa a tee Yennu sokiniinba na yeno.”

²⁹ Ŋanne ki u boib a, “Ki yimm muni, i yaa n tee ŋmee?”

Ki Piita yeto a “Fine tee Yennu Niganntoo Masia na.”

³⁰ Ŋanne ki Yiisa kpaamm a bii mi ki bin bet soo labaar maŋ.

Yiisa nba pak u biakdinu po biaŋinba

(Matiu 16.21-28; Luk 9.22-27)

³¹ Ki Yiisa ji want u poorpoweiteeb a “See ki min nisaarik Bik dii biak, ki tiŋ saakab, nan mannteeb yudamm, nan sennu wantteeb n tan yêtin, ki bia kpin; ŋaan li daa ŋantaa daar ki n saa fiir kuun ni.” ³² U din pak linba na ki yent bi kura numpoe fanu. Ŋanne ki Piita yiino ki nyii nanao kpiŋ po, ki saa yakii nanao a u ji daa mi yeen nna. ³³ Ki Yiisa jiant got u poorpoweiteeb

na, ki mun yakii nan Piita a “Sintaanii na, seetir nna na. A ki dukii linba tee Yennu yar po kaa, ŋaan dukii linba tee nisaarik yar.”

³⁴ Ŋanne ki Yiisa yet u poorpoweiteeb nan nibur nba waau na a bin nakinɔ, ki betib a “Wunba-i loon wun wein, see ki u likin u saanmaŋ, ki jii u kuun dapunpunn kii waan, ³⁵ kimaan wunba ki sak wun jii u manfoor ki turin, ŋɔɔe tan saa kɔŋir, ŋaan wunba likin u saanmaŋ, min nan barŋanii na paak, ŋɔɔe tan saa la u manfoor nan barmɔnii. ³⁶ Nirɔ-i la tingbouŋ na mɔkint kura ŋaan kɔŋ u manfoor, nyɔlannpoe ki u la? ³⁷ koo nirɔ saa fit jii bee ki daa manfoori? ³⁸ Ki wunba-i tiin fei ki jiin min nan n wannu na po tingbouŋ na biitdamm nan tubkangbata damm paak, min nisaarik Bik-i taŋi jen nan n Baa Yennu paŋ nan u malakanba, n tan saa tin fei nan man jiiu ki pukin n niib niwa.”

9

¹ Tɔn, linba na poorpo ki Yiisa bia yet a, “Barmɔniie ki n yaa n beti na, siab be nna ki kan kpo see ki bi tan la Yennu naan baaru nan li paŋ.”

Yiisa gbanant lebitu labaar
(*Matiu 17.1-13; Luk 9.28-36*)

² Li daa ŋanloob daar, ki Yiisa jii Piita nan Jeems nan Jɔɔnn ki doo namm kunkonfook paak, bi kuukɔɔ. Li yoo ki bi la ki u lebit, ³ ki u tiat nyirik ki peen par par. Ki sɔɔ kaa tingbouŋ na ni ki saa fit penn tiat nan ŋann na. ⁴ Ki bi la ki Elaija nan Moses lekit yomm ki piak nano.

⁵ Ɔanne Piita yet Yiisa a “Wanntoo, li Ɔan nan taa be nna na. Ti saa faa lanbont Ɔantaae, ki yenn-ii tee a yar, ki leer-ii tee Moses yar, ki leer mun-ii tee Elaija yar.” ⁶ Jaŋmaanii nba din soor Piita nan u leeb maŋ bonchiann na paake ki u din ki mi waa yeen linba.

⁷ Li yoo ki sanpagbouŋ dokit ki piimm; ki bi gbat kunkor sanpagbouŋ na ni, ki li yet a “N Bilonkake na; gbiintir u mob man.” ⁸ Ki bi jiant got, Ɔaan ji ki la soo bi boor, see Yiisa kuukoo.

⁹ Baa nyii kunkonn maŋ paak ki siik, ki Yiisa kpaamm a bi daa beer soo linba ki bi la na ki saa tuu yoo nba ki Ɔoo nisaarik Bik saa fir kuun ni.

¹⁰ Ki bi sak u kpaanii na, ki dia labaar maŋ bi sinsuuk ni. Ki bi bia boi bi leeb a “ ‘Kuun firu’ na paak tee bee?” ¹¹ Ki bi tan boio a “Bee teen ki sennu wantteeb yaa see ki Yennu sokinii Elaija baar Masia sinsinni?”

¹² Ki Yiisa betib a “Elaija set baate sinsinn a wun tan Ɔamm bonsiar kur fanu. Ɔaan li bia sob nlee Yennu gbouŋ ni? Li sob a see min nisaarik Bik lek tan dii biak, ki niib bia tan saa sianin. ¹³ N beerie, Elaija poŋ baara, ki niib diau gbaka gbaka nna baa loon biaŋinba, nan laa sob Yennu gbouŋ ni biaŋinba na.”

Yiisa nba nyinn narinbiik naasinbik ni biaŋinba

(Matiu 17.14-21; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ton, Yiisa nan Piita nan Jeems nan Joonn nba din tan baar u poorpoweiteleb boor yoo nba, ki bi la nibur lakin; ki sennu wantteeb noi namm moniok. ¹⁵ Nibur maŋ nba la Yiisa yoo

nba, ki li teemm bakitnaun, ki bi tin baar ki foontɔ. ¹⁶ Ɔanne ki u boi u poorpoweiteeb na a “I nɔi namm lann paake?”

¹⁷ Ki jasɔɔ nyii nibur maŋ ni ki jiin a “Wan-ntɔɔ, mine baar nan n bija a boor, kimaan narinbiiuk be u ni ki te ki u ki fit piaki.

¹⁸ Siaminba kur ki narinbiiuk maŋ fiir, li tuu lu-u tiŋ nie, ki mɔsankunkouŋ nyi, ki u nyana n sar nan leer, ki u gbanant kur n wakir kenken; ki n barin a poorpoweiteeb na a bin nyinn narinbiiuk maŋ, ŋaan ki bi gbar.”

¹⁹ Li yoo ki Yiisa ji yakii ki yeen a “Yimm motana niib yada mantik pɔ hei; n saa yukir nani nlee? Yoo nlee ki n saa di sukuru nanini? Baat nan bik maŋ nna.” ²⁰ Ki bi baar nano Yiisa boor. Narinbiiuk na nba la Yiisa yoo nba, ki li fiir bik na ni ki lu-u tiŋ ni, ki u dɔɔ birin, ki mɔsankunkouŋ nyi. ²¹ Ki Yiisa boi u baa a “Nlee yoee ki li piin ki teeu nna?”

Ki u jiin a “Li piino u bisin niewa. ²² Yoo bonchianne ki narinbiiuk na tuu te ki u baa muu ni, nan nyun ni, a wun lek kpiu. Li-i tee ki a saa fit teen siari, fan lek tint ninbaauk ki sommit.”

²³ Ki Yiisa jiin a, “Nn, a mɔŋ-i saa fit teenin yadaie, bonsiar ki paar wunba teen yada boori.”

²⁴ Ki jɔɔ na yikin sanpaapowa a “N teena yadawa, ŋaan sommitin ki n teena yada ki pukin.”

²⁵ Yiisa nba la ki nibur na ŋammit tut baat bi boor na, ki u tian narinbiiuk na paak a “Fin narinbimutuukpaar na, mine tura mob, nyimin u ni ki ji daa mi jent u ni.”

²⁶ Ki narinbiiuk na yikin ki tokir bik maŋ ki lu-u tiŋ ni gbab, ŋaan nyii u ni; ki bik maŋ ji naan nan u kpoe na, ki niib na bonchiann fabin a “U kpowa.” ²⁷ Ŋaan ki Yiisa soor bik maŋ nuu ki sommo ki u fiir set.

²⁸ Yiisa nba din tan koo ŋaak na ni yoo nba, ki u poorpoweiteeb boio, bi kuukoo, a “Bee ki timm ŋarin bo ki fit nyinn narinbiiuk na?”

²⁹ Ki u betib a, “I kan fit nyinn narinbiiuk na booru see ki i ((lor moi ki)) mei Yennu.”

*Yiisa nba ŋamm pak u kuun po biaŋinba
(Matiu 17.22-23; Luk 9.43b-45)*

³⁰ Ki Yiisa nan u poorpoweiteeb maŋ nyii leŋ ki tokin Galilii yent po. Ŋaan u din ki loon soo n bann waa be siaminba, ³¹ kimaan u din beer u poorpoweiteeb na a “Bi tan saa jii min nisaarik Bik ki teenin niib nuu ni ki bin kpin, ŋaan li daa ŋantaa daar, n tan saa fiir kuun niwa.”

³² Ki u poorpoweiteeb maŋ ki bann barri maŋ paaki, ŋaan bia tiin jaŋmaanii nan bin boio.

*Ŋmee tee nijaanni?
(Matiu 18.1-5; Luk 9.46-48)*

³³ Ton, ki Yiisa nan u poorpoweiteeb nba baar Kapenaum ki tan koo ŋaak ni yoo nba, ki u boib a “I bo dia labalannpoe sonu ni na?”

³⁴ Ŋaan ki bi ŋmina, kimaan sonu ni bi noi nan bi leeb, yudantuk paaka. ³⁵ Ŋanne ki u ŋmant kar, ŋaan te ki u poorpoweiteeb piik nan banlee na nakino, ki betib a “Wunba kur loon wun teen yudaano, see ki u kpint u moŋ ki teen tarik i kur ni, ki bia teen i kur yommik.”

³⁶ Ki u jii bik nna ki sennoo bi sinsuuk ni, ki puur wob bik maŋ, ŋaan betib a ³⁷ “Wunba kur gaar

bik na booru n sann paak, mine ki u gaarin; ki wunba gaarin, u ki gaar n kuukoo kaa, ñaan u gaar wunba tumin nae mun biak.”

*Wunba ki kɔn nan Yiisa, u see u poore
(Luk 9.49-50)*

³⁸ Tɔn, ki Jɔonn bet Yiisa a “Wanntoo, ti la ki jasoo nna mun taan a sann ki nyint narinbiit niib ni, ki ti yakii nanɔ a wun nyik, kimaan u ki tee ti ni yeno.”

³⁹ Ki Yiisa betib a “I daa beerɔ mani, kimaan wunba saa taa n sann ki tun bakitnaun toonn, li poorpo u ji kan fit pak siar ki biirimi. ⁴⁰ Wunba kur ki kɔn nant, u see ti poore. ⁴¹ Barmɔniie ki n beeri na, wunba kur turi nyun, yaa tee n yab na paak, li daano tan kan mi kɔŋ u paaku.”

*Jinjammii labaar
(Matiu 18.6-9; Luk 17.1-2)*

⁴² Ki Yiisa bia ñamm yet a “Wunba te ki waas nba teenin yada na yeno koo tun toonbiit, bi-i bonni lann naar li daano turu ni ki tut lu-u mɔkgbenjir ni gbaa, li bo sii so ki turɔ. ⁴³⁻⁴⁴ Li paak, a niipaun-u te ki a yaa a tun toonbiit, fan potir lu. Li so ki niro-ii mɔk niipaun yennkoo ki la manfoor nba kaa gbennu, ki gar wuu mɔk niipant kur ñaan Yennu n tan kooɔɔ muu nba kan mi kpeen na ni. ⁴⁵⁻⁴⁶ A taapaun-u te ki a yaa a tun toonbiit, fan potir lu. Li so ki niro-ii mɔk taapan-yenn ki la manfoor nba kaa gbennu, ki gar wuu mɔk taapant ñanlee ñaan Yennu n tan kooɔɔ muu maŋ ni. ⁴⁷ A ninbinn-i te ki a yaa a tun toonbiit, fan kpakir lu. Li so ki niro-ii mɔk ninbinn yennkoo ki tan koo

Yennu naan ni, ki gar wuu mək ninbina ŋanlee ŋaan Yennu n tan kooŋo muu maŋ ni. ⁴⁸ Leŋe ki ‘nanwuba nba dib kan kpo, ki muu na bia ki kpeent.’

⁴⁹ “Yennu tan saa jii muue ki ŋamm soɔ kur nan baa tuu jii yaarin ki ŋamm maruŋ nant bianinba na.

⁵⁰ “Yaarin man; ŋaan yaarin manu-i taŋi saat, nlee ki a ji saa te lin maŋi?

“Ii ŋaan ki i binbeŋ-ii tee nan yaarin na, ki manu-ii be yimm nan i leeb sinsuuk ni.”

10

Pooyêtu labaar

(Matiu 19.1-12; Luk 16.18)

¹ Ki Yiisa nyii leŋ ki saan Judea yent ni ki poot Joɔdann məkir. Ki niib bonchiann lakin u boor ni, ki u yaan wantib Yennu maan nan waa poŋ tuu want bianinba na.

² Ki Farisiinba baar u boor ki loon bin bikino, ki boio a “Sennu na chabit nan joɔ n yêtu u ŋaapoo-o?”

³ ŋanne ki u mun boib a “Moses din turi sennu nlee ki jiin li po?”

⁴ Ki bi jiin a “Moses din chab yaak a joɔ saa fit soɔ pooyêtu gbouŋ ki yêtu u ŋaapoo.”

⁵ Ki Yiisa betib a “I tubkangbatin paake din te ki Moses soɔ sennu maŋ ki turi. ⁶ ŋaan Yennu nba din nan durinya pinpiik ni, ‘U din nan joɔ nan pooe.’ ⁷ Li paak, ki joɔ saa nyik u baa nan u naa ŋaan kooŋ u poo, ⁸ ki bi niib banlee n taan ki teen gbanan-yennkoo, bi ji ki tee niib banlee kaa, ŋaan bi ji tee niyenokooe.

⁹ Li paak, binba ki Yennu taamm, nisaarik-ii mi ki wun bokitib.”

¹⁰ Baa din tan jen ŋaak ni yoo nba, ki u poorpoweiteeb na boio barii maŋ paak. ¹¹ Ki u jiin a, “Joo nba yêṭ u ŋaapoo ŋaan koon poogano, u tun bonchonchontoonne, waa koon loo na paak. ¹² Nnae mun biak, poo-i yêṭ u soro ŋaan saan kun jaganō, u mun tun bonchonchontoonne na.”

*Yiisa nba din gaar waas bianjinba
(Matiu 19.13-15; Luk 18.15-17)*

¹³ Ton, ki nisiab tan baat nan bi waas Yiisa boor, a wun yii u nii bi paak; ŋaan ki u poorpoweiteeb tian bi paak. ¹⁴ Waa tan la ki bi tian bi paak na, ki u wutoor doo, ki u betib a “Ŋaant man ki waas maŋ-ii baat n boor ni na, ki daa tiammi, kimaan bi boorue yen Yennu naan. ¹⁵ Barmōniie ki n beeri na, wunba ki gaar Yennu naan nan u tee bik na, u kan mi koo li ni faba.” ¹⁶ Ki u gaar waas maŋ, ki yii yii u nii bi paak, ki teen piisin bi paak.

*Ki jiin məkitsōo po
(Matiu 19.16-30; Luk 18.18-30)*

¹⁷ Yiisa nba din nyii leŋ ki saa maŋ, ki jasoo tin cheto ki gbaan u toonn, ŋaan boio a, “Wanntoŋano, n saa teen nlee ki tan la manfoor nba kaa gbennu?”

¹⁸ Ki Yiisa jiino a “Bee ki a yin niŋano? Sōo kaa ki tee niŋano see Yennu kuukoo. ¹⁹ A poŋ mi Yennu sennii nba want bianjinba, a ‘Daa kpi niro; daa chommi; daa jaami; daa di faaksiara ki biir a loo; daa ŋmaab; turin a baa nan a naa baakir.’ ”

²⁰ Ki joo na yeto a “Wanntoo, n poŋ sak linba na kur n bisin niewa.”

²¹ Ki Yiisa goto sirrr nan lomm, ŋaan beto a “Bonyennkooe pota; ii kun ki saa koi linba kur ki a mok, ki jii li likirii ki tur talasdamm, ki a saa la mokint Yendouŋ ni, ki ji kii waan.”

²² Joo na nba din gbat linba na, ki u par biir bonchiann, ki u ŋmat kun nan parbiir, kimaan u mok mokint bonchiann.

²³ Ki Yiisa ŋmant got u poorpoweiteeb na ki lint, ŋaan yetib a “Li sii paar bonchiann nan mokita n tan koo Yennu naan ni.”

²⁴ Ki u barii maŋ yaar litib; ki u bia ŋamm yetib a “N waas, li set paar nan niro n koo Yennu naan ni. ²⁵ Li paar nan mokitoo n koo Yennu naan ni ki gar laagumii n kuut kparpeenu miar niwa.”

²⁶ Ki barii maŋ yaar litib bonchiann, ki bi boi bi leeb a “Li-i tee nnaie, ŋmee ji saa fit la tinnu?”

²⁷ Ki u kpa a u nunii bi paak, ŋaan tan betib a “Nisaarike kan fit tun linba na, ŋaan li ki tee Yennu kaa, kimaan Yennu saa fit tun bont kura.”

²⁸ Ŋanne ki Piita tor yeto a “Gotirii, timm ŋarin nyik bonsiar kure ŋaan waa-a.” ²⁹ Ki Yiisa betib a “Barmoniie ki n beeri na, wunba kur nyik u ŋaak, koo u ninjamm, koo u niipoob, koo u naanba, koo u baanba, koo u waas, koo u kpaant, n sann paak nan barŋanii na paak, ³⁰ u tan saa la bona ki lin gar waa nyik linba nawa. U tan saa la ŋei, nan ninjamm, nan niipoob, nan naanba, nan waas, nan kpaant, kobii-kobiie tingbouŋ na ni, ki bia gaar mukisuk

ki pukin; ki yoo nba baat na ki u tan saa la manfoor nba kaa gbennu. ³¹ Ŋaan niib bonchiann nba dɔŋ tɔɔnn mɔtana na, bi tan saa joont poora, ki bonchiann nba mun bia joont poor mɔtana tan saa gar tɔɔnna.”

Yiisa nba pak u kuun po taar muntaa ni bianjinba

(Matiu 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Li yoo na ki Yiisa nan u poorpoweiteeb na nyii sɔnu ni ki do Jerusalem, ki u gar bi tɔɔnn; ki li yaar litib, ki janmaanii bia mɔk nibur nba waa na. Ŋanne ki u yaan nyii nan u poorpoweiteeb piik nan banlee na kpɛŋ po, ki betib linba saa teenɔ, ³³ a “Nnara, ti do Jerusalem-e, siaminba ki bi saa jii min nisaarik Bik ki kɔɔn mannteeb yudamm nan sennu wanteeb nii ni ki bin bu n buut a bin kpɛn, ki jiin tur binba ki tee Juu teeb na; ³⁴ ki bi saa sarikin, ki siin mɔsant n paak, ki boon kpaasir, ki bia tan kpɛn, ŋaan li daa ŋantaa daar ki n saa fiir kuun ni.”

Jeems nan Jɔɔnn nba miar Yiisa yudantuk bianjinba

(Matiu 20.20-28)

³⁵ Li yoo ki Jeems nan Jɔɔnn, binba din tee Sebedii waas na, baar Yiisa boor ki tan yetɔ a “Wanntɔɔ, ti loon ki a tun siare ki turit.”

³⁶ Ki u boib a “I loon ki n tun bee ki turini?”

³⁷ Ki bi jiin a “Yoo nba ki a tan saa di a naan nan baakir na, a tan ŋaan ki ti yenɔ n kar a niidiitu po, ki lɔɔ mun n kar a niigaŋ po.”

³⁸ Ki u jiin betib a “I ki mi yaa mei linba po. I saa fit jii jik-kpiatir nba ki n yaa n jii nawa-a?”

koo i saa fit di biak nan maa saa di bianjinba nawa-a?”

³⁹ Ki bi jiin a “Ti saa fita.”

Ki u betib a “I set saa jii n jik-kpiatir nawa, ki bia di biak nan maa saa di bianjinba nawa.

⁴⁰ Ŋaan li ki tee min kaa saa gann wunba tan saa kar n niidiitu po nan n niiganɔ po. Yennu-e gann binba tan saa kar li kinkaani paak.”

⁴¹ Ki Yiisa poorpoweiteleb piik na nba gbat nna yoo nba, ki bi wutoa doo Jeems nan Jɔɔnn paak. ⁴² Ki Yiisa yiin bi kura ki lakimm u boor, ki betib a, “I mɔɔ mi nan binba yi bi mɔɔ tingbouɔ na yudamm na dont bi mɔɔe;

ki nijaana mun bia dia bi niib nan ninmɔnn; ⁴³ ŋaan yimm ŋarin, li daa tee nna i sinsuuk ni. I sɔɔ-i loon wun teen nijaann, see ki u teen u mɔɔ sɔɔ kura yommik; ⁴⁴ ki wunba mun loon wun teen yudaanɔ, see ki u teen sɔɔ kura daabir; ⁴⁵ kimaan min nisaarik Bik ki baar a niib n tun turin kaa, ŋaan n baar maa n tun ki tur niibe, ki bia kpo a niib bonchiann n la tinnu.”

*Yiisa nba nyɔɔnt jɔɔɔ bianjinba
(Matiu 20.29-34; Luk 18.35-43)*

⁴⁶ Tɔn, ki Yiisa nan u poorpoweiteeb baar Jeriko, ki tan nyi, ki ŋamm nan niib bonchiann tɔk; ki jɔɔnsɔɔ be ki tee miato, ki kar sɔnjokpiɔ, ki u sann tee Bartimeus, wunba tee Timeus bija na. ⁴⁷ Waa tan gbat a Yiisa nba tee Nasaref niro na be yoo nba, ki u yikin sanpaapowa a “Yiisa, Defid yaabonn, tinimin ninbaauk.”

48 Ki niib na bonchiann tian u paak a wun ηmin. ηaan ki u bia ηamm yikin sanpaapowa a “Defid yaaboonn, tinimin ninbaauk.”

49 Ki Yiisa set ki yet a “Yiinto na man.”

Ki bi yiino, ki beto a “Cheen a par. U yiia. Fiit ki set.”

50 ηanne ki jooη maη liat u liatir ki bir, ηaan fiir set, ki baar Yiisa boor. Ki Yiisa boio a “A loon ki n tun bee ki turani?”

51 Ki u jiin a “Chanbaa, n loon ki a nyooont n ninbinae.”

52 Ki Yiisa beto a “Ton, ii saa. Faa teenin yada nae te ki a nyooont.”

Li taakpaak ni ki u ninbina nyooont, ki u ji laat, ki waa Yiisa, ki bi saa.

11

Yiisa nba baat Jerusalem ki bi dontiro bi-aηinba

(Matiu 21.1-11; Luk 19.28-40; Jooonn 12.12-19)

¹ Yiisa nan u poorpoweiteeb nba din tan per Jerusalem, ki baar doi nba ki bi yi Bef-fej nan Betani, ki li biak kunkonn nba ki bi yir Olif Tiinii kunkonn na, ki u tun u poorpoweiteeb na banlee, ki yetib a: ² “Ii saa doo nba be tsoonn po na ni man. I-i saki baar, i saa la boη nba ki soo daa ki mi jako, ki u lor nanyer po. Ii loto ki baar nana n boor nna. ³ Soo-i boi-i, a bee ki i lot boη maηi, yin beto a i Yomdaanoe loono, ηaan u saa jiino yama.”

⁴ ηanne ki bi set saan la boη lor ηasiak nna nanyer po. Baa set loto yoo nba, ⁵ ki nisiab nna see leη ki boib a “Bee ki i lot boη maηi?”

⁶ Ki bi betib nan Yiisa nba bo yaa bin yet bianjinba na; ki niib maŋ biar ŋmin, ki bi loto ki saan. ⁷ Baa din baar nan boŋ maŋ Yiisa boor yoo nba, ki bi jii bi tiat ki paan boŋ maŋ boonn paak, ki Yiisa jak. ⁸ Ki niib bonchiann jikit bi chinchena ki lat sonu ni, ki siab mun ŋat faamaasa ki lat sonu ni. ⁹ Binba din gar Yiisa toonn nan binba waa u poor po kura din yikin ki yeen a

“Hosaana,* piisin be wunba baat Yennu sann ni na paak.

¹⁰ Yennu piisim-ii bia kii be ti yeeja Defid naan nba baat na paak.

Yimm nba be sanpaapo, ii hoot man a ‘Hosaana.’ ”

¹¹ Ki Yiisa baar Jerusalem ki koo Yenjiantu ŋasaakak ni, ki lin got bonsiar kur; ŋaan laa din yaa lin bonn na paak, ki ŋoo nan u poorpoweiteeb piik nan banlee na nyii ki ŋmat saan Betani doo.

*Yiisa nba tun kinkaŋ bianjinba
(Matiu 21.18-19)*

¹² Li sanyafannuko ki Yiisa nan u poorpoweiteeb nyii Betani ki jent Jerusalem; ki kon moko. ¹³ Ki u la kinkaŋ nba mok faamaasa see banfokira. Ki u saan tiik maŋ nyakir a wun saa la siar li paak ki di; ŋaan waa baar leŋ ki u ki la siari, see faat kuukoo, kimaan kinkana yoo daa ki baari. ¹⁴ ŋanne ki u yet tiik na a “Soo ji kan mi di a loona, laa nyii dinna ki saa.” U poorpoweiteeb na din gbat u moamaan maŋa.

* **11:9** 11.9 Hosaana paak tee “tintit.”

Yiisa nba ɲamm Yenjiantu ɲasaakak bi-aɲinba

(Matiu 21.12-17; Luk 19.45-48; Jɔɔnn 2.13-22)

¹⁵ Tɔn, ki bi tan baar Jerusalem; ki Yiisa saan kɔɔ Yenjiantu ɲasaakak ni, ki beer kɔiteeb nan daateeb kur ki nyintib, ki tut lik-kpenta teebula ki lubin, ki tabit binba kɔi ɲmana na kokii ki lubin, ¹⁶ ki lek ki sak ki sɔɔ n jii bonsiar gar nann Yenjiantu ɲasaakak na barintir ni, ¹⁷ ki ji want niib na a, “Li sɔb Yennu gbouɲ ni a ɲɔɔ Yennu yet a ‘Bi sii yi n ɲaak na nibooru kur Yenmiaru ɲaake,’ ɲaan yimme kpintir ki teen fat-teeb kinkarboor.”

¹⁸ Ki mannteeb yudamm nan sennu wanteeb gbat waa tun bianɲinba na; ki bi ji loon sɔnu nba saa kpiu, ɲaan tiino jaɲmaanii, ki-maan u wannu din teen nibur na kura yaarlituk bonchiann.

¹⁹ Daajoouk nba tan baar yoo nba, ki ɲɔɔ nan u poorpoweiteeb nyii Jerusalem.

Kinkaɲ na kooru labaar

(Matiu 21.20-22)

²⁰ Li sanyafannuko biak ki bi somm sɔnu ni ki gaar, ki la ki kinkaɲ na koor nan jiina niwa ki see. ²¹ Piita nba tiar Yiisa nba won yet linba na, ki u betɔ a “Wanntɔɔ, gotir, faa won yet kinkaɲ nba mɔb na koora.”

²² Ki Yiisa betib a, “Teent Yennu yada man. ²³ Barmɔniie ki n beeri na, wunba kur yet jojaann na a lin fikit ki saa baa mɔkgbenɲir ni, ki ki mɔk birsuk u par ni, ɲaan teen yada nan waa yet linba maɲ saa tuma, li set saa tun turowa.

²⁴ Li paake ki n beeri, li-i tee ki i mei Yennu ki boio siar po, yii mək yada i para ni nan i poŋ gaar bont maŋa, ki i set saa lawa. ²⁵ Li-i tee ki i yaa yin miar Yennu, ŋaan tiar nan soɔ tun ki biiri, yin nyik chabo, ki i Baa Yennu nba be sanpaapo na mun saa nyik i toonbiit nba ki i tun ki chabi. ²⁶ Ŋaan li-i tee ki i ki nyikit chabit i leeb bi biit, i Baa Yennu nba be sanpaapo na mun kan nyik chab i biiti.”

*Nisiab nba boi Yiisa u yiikoo po bianjinba
(Matiu 21.23-27; Luk 20.1-8)*

²⁷ Tɔn, ki Yiisa nan u poorpoweiteeb maŋ yaan tan jen Jerusalem, ki u koo Yenjiantu ŋasaakak ni ki somm lin. Ki mannteeb, nan sennu wantteeb, nan tiŋ maŋ ni saakab, baar u boor, ²⁸ ki tan boio a “yiikolannpoe ki a mək ki tuun linba na kuri? Ŋmee chaba li yiikooe?”

²⁹ Ki u yetib a “Ŋaant ki n boi-i buboit yennkoo sinsinn. Li-i tee ki i saa fit turin li gatu, ŋann n saa wanni yiikoo booru nba ki n mək ki tuun linba na kura. ³⁰ Joonn nba din tuu wuur niib Yennu nyunwuru na, Yennu-e chabo li yiikoo koo nisaarike? Betirin man!”

³¹ Ki bi ŋmant faa leeb baann, ki yeen a “Ti-i yet a Yennu-e chabo li yiikoo, u saa boit a ki bee te ki ti ki teenɔ yada; ³² ki ti saa fit yet a nisaariie chabo-ɔ?” (Bi din tiin niib na, kimaan soɔ kur sak nan Joonn maŋ din tee Yennu sokiniie nan barmonii.) ³³ Li paak, ki bi jiin Yiisa a “Ti ki mi.”

Ki u mun betib a “Tɔn, n mun kan beti wunba chabin yiikoo ki n tuun linba na.”

12

Toontunna barjouk

(Matiu 21.33-46; Luk 20.9-19)

¹ Li yoo ki Yiisa yimm barjouk a “Jasoo din koo tilontii kpaab, ki chaan gungouŋ lintir, ki gbiir gbiouk nba ki bi tuu sii ŋmakii tiinii maŋ loona nyun leŋ; ki bia maa difoouk a wuu guu tiinii na; ki jii kpaab na ki teen toontunna nii ni a bii gorii. Li-i taŋi jaŋ nan pɔɔru, bin pɔɔr ki turo, ŋaan mun pɔɔr bi yar. Li poorpoe, ki u din yaat saan digbansiar. ² Loona na punpɔɔr yoo nba tan baar, ki u tun daabir a wun saan gaar tiloona u toontunna na boor; ki u saan. ³ Ki toontunna na saa sooro ki boou fanu, ŋaan bero, ki u kun yann. ⁴ Ki kpadaanɔ maŋ bia tun daabiloo, ki toontunna na bia saa faa u yur ki pat, ki dinno fei. ⁵ Ki kpadaanɔ na bia ŋamm tun daabiloo bi boor, ŋaan ki bi saa kpɔii ŋoo. Li poorpo ki u bia ŋamm tun daabileeb bonchiann bi boor, ki bi bia saa tun nna, ki boo siab, ŋaan kpɔii leeb. ⁶ Kpadaanɔ maŋ tiɔŋ bilonkake din tan biar, ki u tumo toontunna maŋ boor, ki yet a ‘Bi saa baak n tiɔŋ bija nawa.’ ⁷ Ŋaan ki toontunna maŋ yet bi leeb a ‘U fadiirɔe na, ŋaant tin kpiu, ŋaan ki faar na n kpant ti yar.’ ⁸ Ŋanne ki bi sooro ki kpɔiiu ki nyii nanao kpakpiŋ ki lu.”

⁹ Yiisa nba pak nna gbenn ki u boib a “I dukin ki kpadaanɔ na saa teen nlee? U saa baar ki tan kpi toontunna maŋe, ŋaan jii kpaab na ki teen toontunsiab nii ni. ¹⁰⁻¹¹ I daa ki mi karin laa sob Yennu gbouŋ ni bianjinba-a? Li sob a, ‘Tann nba ki tanmaara yêtir na,

ɲanne tan tee lotik ni tanɲann,
 Yennu-e teen nna,
 ki li teent bakitnaun.’ ”

¹² Yiisa nba pak nna gbenn yoo nba, ki Juu teeb yudamm na bann nan waa yin barjouk nba na, saan gaan bi poe, ki bi loon bin sooro, ɲaan tiin nibur na jaɲmaanii; li paak ki bi nyiko ɲaan yaat.

*Ki jiin lampo panu po
 (Matiu 22.15-22; Luk 20.20-26)*

¹³ ɲanne ki bi tun Farisiinba siab nan Bat Herod poorpojoomu na siab Yiisa boor a bin tan boio bubeit ki la u mɔbonkpetir. ¹⁴ Ki bi tan baar ki yeto a “Wannto, ti mi nan a piak barmonii, ki ki mɔk jaɲmaanii nan niib nba saa dukin li po biaɲinba. A bia want niib Yennu sɔnu nan barmonii, ki a baka bia kaa nan niro nba tee wunba. Li paak, betirit, ti sennu chabit nan tii pa lampo kii teen Rom tiɲ kpanbar Siisa, koo ti daa pa?”

¹⁵ Ki Yiisa bann ser nba ki bi tee na, ki jiimm a “Bee ki i loon yin koonin jinjammii ni? Baat nan likirib na ki n got.” ¹⁶ Ki bi baar nann. ɲanne ki u boib a “ɲmee naauɲ nan sanne be li paak na?”

Ki bi yeto a “Siisa yare.”

¹⁷ Ki Yiisa yetib a “Ton, ii yenn-ii pa kii teen Siisa linba tee u yar, ɲaan kii mun-ii pa kii teen Yennu linba tee Yennu yar.”

Ki li yaar litib bonchiann nan u jiinu maɲ.

*Ki jiin kpeemm fiiru po
 (Matiu 22.23-33; Luk 20.27-40)*

18 Ɔanne ki Sajusiinba, binba din tuu yaa niib tan kan fiir kuun ni na, baar Yiisa boor ki tan yeto a 19 “Wanntoo, Moses din sob sennu ki yet a ‘Joo-i kpo ki nyik u naapoo nba ki maro bik, li nan ki u naa bik n faar pakook na ki mar waas ki tur kpeemmoo na.’ 20 Ton, jab banlore din be ki tee naanook, ki saakoo po tan koon poo, nan kpo ki ki mar waasi. 21 Ɔanne ki wunba waa u paak na faar poo man, nan mun tan kpo, ki waas kaa; ki wunba waa bantaa na ni mun faar poo man biak, nan mun tan kpo, ki ki mar waas nana. 22 Nnae ki binba waa na kura koon poo man, nan tan kpo, ki bi soo ki mar bik nana. Li poorpo, ki poo man mun tan kpo joont. 23 Ton, ki kpeemm fiiru daar, bi nnee tan sii yen poo man? Kimaan bi banlore man kura koonowa.”

24 Ki Yiisa yetib a “I ki mi siari. Linba teen ki i ki mi na tee nnae: i ki mi Yennu gboun, ki bia ki mi waa mok pan bianinba; 25 kpeemm-i tani fiir kuun ni, bi tan sii tee nan malakanba nba be Yendoun ni nae; pookoon nan jakunt tan sii kaa. 26 Ton, ki jin kpeemm fiiru po, i ki mi karin Yennu sokinii Moses sobu ni, siaminba yeen jagotuk po na-a? Li sob a Yennu din bet Moses a joo Yennu-e tee Abraham Yennu, nan Aisak Yennu, nan Jakob Yennu. 27 Niib na nba din pon kpo li yoowa na, nan bi bia lek daa fo, kimaan Yennu ki tee kpeemm Yennu kaa, u tee footib Yennu-e. Yaa want nan niib tan kan fiir kuun ni na, li ki tooki.”

*Sennu nba gar leer labaar
(Matu 22.34-40; Luk 10.25-28)*

²⁸ Ton, sennu wantsoo din be leŋ ki gbat Yiisa nan Sajusiinba na labafaanu maŋ, ki la Yiisa nba gat bi buboit maŋ fanu bianjinba. Li paak ki u baar Yiisa boor, ki mun tan boio a “Ki sennlanupoe kpan tee sennjaanni?”

²⁹ Ki u jiino a “Linba tee sennjaann tee nnae: ‘Israel teeb, gbiintir man, ti Yomdaano Yennu tee Yen-yenokooe. ³⁰ Ii loono nan a par kur, nan a seek kur, nan a dudukit kur, nan a paŋ kura.’ ³¹ Sennjaann nba pukin ŋanlee tee nnae: ‘Ii loon a loo nan faa loon a moŋ bianjinba na.’ Sennsau ji kaa ki gar sennii ŋanlee nba na.”

³² Ki sennu wantsoo maŋ yet Yiisa a “Wantsoo, niipoouk. A pak barmoniie, a ti Yomdaano Yennu tee Yen-yenokooe, ki yensau ji kaa ki pukin u po; ³³ a nisaarik-ii loon Yennu-e nan u par kur, nan u dudukit kur, nan u paŋ kura, kii biaki loon u loo nan waa loon u moŋ bianjinba na. Li kpa a talas bonchiann nan niro n sak sennii nba ŋanlee na, ki gar wun jii bonkobit ki mann mannsau ki tur Yennu.”

³⁴ Yiisa nba la ki u gat nan yan na, ki u beto a “A ki fok nan Yennu ŋaanaami.”

Linba na poorpo soo ji din ki mok par nan wun boi Yiisa buboisiati.

*Ki jiin Masia nba tee wunba po
(Matiu 22.41-46; Luk 20.41-44)*

³⁵ Yiisa nba din tumii niib, Yennu diiuk ni na, ki u tan boib buboit a “Bee ki sennu wantteeb yaa Yennu Niganntoo Masia tee Defid yaaboonni? ³⁶ kimaan Yennu Seyeenge din gbee Defid ki u yet a, ‘Yennu din yet n Yomdaano a,

Karin n niidiitu po
mɔkmɔk nan maa tan saa te fan ŋmaa a datai
a taapaun ni.'

³⁷ Defid mɔŋ mɔŋ nba din yiin Masia a,
'Yomdaano' na, ki nlee ki Masia tee ŋɔɔ Defid
yaaboonni?"

*Ki jiin sennu wantteeb binbeŋ po
(Matiu 23.1-36; Luk 20.45-47)*

Niib bonchiann din gbiint Yiisa wanner maŋ
nan parpeenn. ³⁸ Waa wantib na, ki u yetib
a, "Ii mi sennu wantteeb binbeŋ na po man;
ŋamme loon bii lia baant kii lin, kii biaki gaan
burchinfoontii dai ni na; ³⁹ bi-i koo Yenjiantu
diit ni, bi loon bii kaar nijaana kaanii nie; bi-i
saan jaamm ni, bi bia loon yudamm kinkaani
boae; ⁴⁰ ŋamme bia di pakɔi fobit, ŋaan ji tuu
jenna ki mei Yennu ki yukii, a bin kpenn niib
nan bi tee yentinnae. Bi tubdatu tan sii bi
bonchiann."

*Ki jiin pakɔɔk piinii po
(Luk 21.1-4)*

⁴¹ Ton, ki Yiisa kar Yenjiantu ŋasaakak na
ni ki kpia Yennu piinii lakir na, ki gorii niib
nba kpee likirii bianinba. Ki mɔkita bonchiann
kpee likyura, ⁴² ŋaan ki pakɔtalasdaansɔɔ mun
tan baar kpeen likbina ŋanlee; ŋanne tee
kobu* na. ⁴³ Ki Yiisa yiin u poorpoweiteeb na
ki betib a "Barmɔniie ki n beeri na, pakɔtalas-
daano na kpeen piinii nba yab lakir na ni ki
gar sɔɔ kura, ⁴⁴ kimaan bi kur nyinn bi piinii bi

* **12:42** 12.42 Kobu: li kobik din tee daar paauko.

mokinchiŋ nie, ŋaan pakotalasdaano na ŋarin tur waa mɔk linba kure.”

13

Yenjiantu ŋasaakak na biiru po

(Matiu 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Yiisa nba nyii Yenjiantu ŋasaakak ni yoo nba, ki u poorpoweiteeb na yeno yeto a “Wan-ntoo, gotir digbeŋa na, nan tangbeŋa nba ki bi jii ki maa diit maŋ.”

² Ki u jiin a “I la digbeŋa maŋa-a? Ŋaan bi tan saa tut li kur ki lu tiŋ niwa, ki li tanyennkoo tan kan biar ki paa leer paaki.”

Mukisuk nan biak labaar

(Matiu 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Ki Yiisa tan saan kar Olif Tiinii kunkonn na paak, ki li be Yenjiantu ŋasaakak tooŋn po; ki Piita nan Jeems nan Joŋn nan Andru tan baar u boor, bi kuukoo, ki boio a ⁴ “Betirit, bee yooe ki linba na kur tan sii tee? ki bee tan saa tun ki wann nan yoo maŋ pera ki li kura n teeni?”

⁵ Ki u betib a “Ii chek i moŋ paak man, ki daa te ki soo kpanni. ⁶ Niib bonchiann tan saa baar ki jii n sann, ki kpann a ŋamme tee min Masia, ki kpann niib bonchiann. ⁷ I tan sii gbia tobii dammir nna, nan banfoka; ŋaan i daa tiin jaŋmaanii. Li bonbooru tan saa fabir a li tun, ŋaan durinya joontu kaa na.

⁸ “Nibooru nan nibooru tan saa kon nan leeb; ki kpanbar nan kpanbar mun tan saa took leeb ki kon. Tiŋ jekiruk tan sii be tingbouŋ na kur po. Ki kon tan sii be. Linba na tan sii tee nan matyiaru pinpiik nae.

9 “Ii chek i mɔŋ paak man. Bi tan saa soori ki saan nani buutdamm boor ki booi Yenjiantu diit ni. I tan saa set tiniu yudamm nan kpanbara tɔnn, n sann paak, ki betib n barŋanii na. 10 Bi tan saa mɔont barŋanii na tur nibooru kurewa, ki yoo maŋ n baar. 11 Bi-i taŋi soori ki saan nani buut boor yoo nba, yaa daa te ki li daamii-i nan yaa saa pak linba; li yoo-i taŋi baar, yin pak linba ki Yennu saa wannu li yoo maŋ, kimaan barii nba ki i tan saa pak na kii tee i mɔŋ mɔŋ barii kaa, li tan saa nyi Yennu Seyeŋ boore. 12 Li yoo maŋ, nirɔ tuu tan saa fikis u mɔŋ mɔŋ naa bik ki bin kpiu; baanba mun tan saa tun nnae ki tur bi mɔŋ mɔŋ waas; ki waas mun bia tan saa kɔn nan bi damm, ki te bin kpib. 13 Ki sɔɔ kura tan sii nami kimaan yaa waan na paak, ŋaan wunba tan gubin nan biak maŋ joontu tan saa tinna.

Janmaanbiiuk labaar

(Matiu 24.15-28; Luk 21.20-24)

14 “I tan saa la ki bonbiir see laa bo ki ŋan nan lii see siaminba.” (Wunba tan karin sɔbu na, wun bann laa want linba.) “Li yoo maŋ, binba tan be Judea yent ni, bin chiar ki do kunkona. 15 Wunba tan be u ŋaak yur paak,* u tan daa siik ki kɔɔ diiuk ni a wun jii siari. 16 Wunba tan be kpaab ni, u daa ŋmat a wun jii u liatiri. 17 Li yoo maŋ, podamm nan binba dia walai tan saa di biak bonchiann. 18 Ii mei Yennu man ki u daa te ki biak na baat sabouŋ, 19 kimaan Yennu nba din nan durinya

* **13:15** 13.15 Bi ŋei yura paak, bi din tuu sere.

na pinpiik niwa ki tan tuu motana, soɔ daa ki mi la biak ki li bi ki baar biak nba tan sii be daa maŋ ni na. Ki biaksiar mun ji kan mi baar nan ŋann na. ²⁰ Ŋaan ti Yomdaano wat daa maŋ yabinta. Li-i tee ki u bo ki watiri, soɔ bo tan kan tinni, ŋaan u nigannkab paak ki u wat daa maŋ yabint.

²¹ “Li yoo maŋ, soɔ-i taŋi beti a ‘Gotir man, Masia be nna;’ koo ‘U be leje,’ i daa teeu yada, ²² kimaan faak Masia-nba nan faak sokiniinba tan saa baar ki tuun nyina nan bakitnaun toona, a bin kpann niib. Ki li-i taŋi fit gbaa, bi saa kpann binba tee Yennu nigannkab tiŋɔ. ²³ N poŋ beti bonsiar kurewa, ki yoo maŋ daa ki baari. Ii chek man fanu.

Yiisa jenu labaar

(Matiu 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴ “Daamii na poorpoe, ki yonnu tan saa bonn, ki ŋmaarik ji kan yenti, ²⁵ ki ŋmaabira tan saa nyi sanpaapo ki baa, ki linba kur be sanpaapo tan saa damm ki ŋmat ŋmat. ²⁶ Li yoo maŋ min nisaarik Bik tan saa dokit sanpagbana ni nan panchiŋ nan yentsaakar. ²⁷ N tan saa tun malakanba tingbouŋ na kur po, ki bin tikir Yennu nigannkab ki lakimm.

Sinsabik nyinn labaar

(Matiu 24.32-35; Luk 21.29-33)

²⁸ “Ti jii sinsabik ki tumii yan man; yaa tuu la ki tiik maŋ bintir yoo nba, i ji tuu mi nan siok pere na. ²⁹ Nnae mun, yoo nba ki i tan laat linba na nba kur tuun, yin bann nan n jenu maŋ pera, li ji kan yukiri. ³⁰ Barmoniie ki n beeri

na, motana nigbouŋ na kan kpo gbenn kaawa ki linba na n tumii. ³¹ Sanpaak nan tiŋ tan saa gara, ŋaan n maan ŋarin kan mi gar faba.

Sɔɔ ki mi Yiisa jenu daar
(*Matiu 24.36-44*)

³² “Sɔɔ ki mi daar maŋ koo yoo nba ki n saa jeni; malakanba nba be Yendouŋ ni ki mi; min Yennu Bija bia ki mi; n Baa Yennu kooe mi. ³³ Li mi man, kii chek, kimaan i ki mi yoo nba ki n saa jeni. ³⁴ Li tan sii tee nan jasɔɔ nba yaa wun nyi u ŋaak ni ki yaat saan sɔnbanfɔkir, ki chab u ŋaajab yaak a bii dia u ŋaak, ki bia chent bi kura toona, ŋaan bet u ŋaguuro a wuu guu, ŋaan saan nae. ³⁵ Li muni guu man, kimaan i ki mi yoo nba ki min i Yomdaano saa jeni; li pasiar daajouko, koo tansuuniie, koo sanyafaare, koo sanyiok nie. ³⁶ Li-i tee ki n tan jen yiama, li ki ŋan man lai ki i gɔonti. ³⁷ Li paak, maa yeeni linba na, ŋanne ki n yeen sɔɔ kur, ii guu man.”

14

Yudamm nba lor a bin kpi Yiisa bianjinba
(*Matiu 26.1-5; Luk 22.1-2; Jɔɔnn 11.45-53*)

¹ Tɔn, daa ŋanlee din biar nan yukitgar* tiaru jaamm, nan daa nba ki bi di boroboro nba ki bi tuu ki tee datin na n piin, ki Yennu mannteeb nan sennu wannteeb loon sɔnu a bin bɔr soor Yiisa ki kpiu, ki yeen a ² “Ti daa sou jaamm daa na ni, li pasiar ki kpikpiruk n tan fiir.”

* **14:1** 14.1 Yennu malaka din kpii Ijipt teeb bijakpera, ŋaan nyik Israel yab. (Nyinu 12.29)

*Poosɔɔ nba din but tulaarii Yiisa yur paak
bianjinba*

(Matiu 26.6-13; Jɔɔnn 12.1-8)

³ Tɔn, Yiisa din be Betani, jɔɔ nba din tuu tee gbaatir, ki bi yiu Simonn na ŋaak ni, ki di jeet. Li yoo ki poosɔɔ tan kɔɔ nan salenŋann,[†] ki li gbee nan tulaarii nba mɔk nubiru bonchiann, ki li daauk bia paar bonchiann, ki bi yir naad na. Ki poo maŋ biit salenn na ki but tulaarii maŋ Yiisa yur paak. ⁴ Ki niib nba be leŋ na siab piak nan wutoa ki yeen a “Bee teen ki u biir tulaarii na nna? ⁵ Bi bo saa fit kɔir ki la likirii ki lin gar salimpeena[‡] kobii ŋantaawa, ki jii somm talasdamm.” Ki bi jii poo maŋ nan duŋ.

⁶ Ki Yiisa yetib a, “Nyikin poo maŋ. Bonŋanne ki u tun ki turin, ki bee ki i kpirimo nna? ⁷ Talasdamm sii yɔɔ be i boor ni yoo kura, ki i saa fit sommib yoo nba kur ki i loon; ŋaan min ŋarin kii yɔɔ be nani kaa. ⁸ Poo maŋ tun waa saa fit tun linbae ki turin. Waa but tulaarii nba n gbanant paak na, u teen n kuun piinu siire. ⁹ Barmoniie ki n beeri na, siaminba kur ki bi saa mɔɔnt n barganii na tingbouŋ na ni, bi bia saa mɔɔnt poo maŋ nba tun linba na, ki li sii tee tiarin ki jiin u po.”

Judas nba sak nyii Yiisa poor bianjinba

(Matiu 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ Ŋanne ki Yiisa poorpoweiteeb piik nan banlee na yeno, wunba ki bi yiu Judas Iskariot

[†] **14:3** 14.3 Bi din jii tanŋann nba ki bi yir “alabaster” nae ki nan salenn maŋ. [‡] **14:5** 14.5 Salimpeenn din tee daar paauko.

na, saan mannteeb yudamm boor a wun koi Yiisa. ¹¹ Ki bi para penn, waa yetib linba Yiisa po na, ki bi senn masonn a bi saa pau likirii li paak. Ki u ji piin loon sonu nba ki u saa jii Yiisa ki kubin bi nuu ni.

Yiisa nan u poorpoweiteeb nba dii yukitgar tiaru jaamm bianinba

(Matiu 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Joonn 13.21-30)

¹² Ton, sinsinn daar nba ki bi tuu di boroboro nba ki bi ki tee datiŋ na, ki din tuu kpi pegana li yoo ki tee yukitgar tiaru jaamm jeet nae, ki Yiisa poorpoweiteeb boio a “A loon ki tin saan lee ki teen jaamm maŋ jeet siir ki turani?”

¹³ Ki u tun bi ni banlee ki betib a “Ii saa doo na ni man. I saa la jasoo ki u jii nyunsoor. Ii waa man ¹⁴ nan ŋaak nba ki u saa koo na ni, ki yin bet li ŋaadaano a ‘Wanntoo na yaa ti boia a saamm diiuk nba ki ŋoo nan u poorpoweiteeb saa di yukitgar tiaru jaamm jeet na be lee?’

¹⁵ Ki u saa wanni ditootuk nba yab ki bi poŋ teen bonsiar kur siira; ki yin teen jeet maŋ leŋ.”

¹⁶ Ki Yiisa poorpoweiteeb banlee maŋ saan doo maŋ ni, ki set saa la ki siar kura tun nan waa betib bianinba na. Ki bi teen jaamm maŋ jeet.

¹⁷ Ki Yiisa nan u poorpoweiteeb piik nan banlee na tan baar daajoouk. ¹⁸ Baa kar ki di jeet yoo nba, ki u tan betib a, “Barmoniie ki n beeri na, min nan yimm nba di jeet na, i yence yaa wun nyi n poor.”

¹⁹ Ki li biir bi para; ki bi boio yeno yeno a “A yeen mine-e?”

²⁰ Ki u jiin a, “Li lek tee i piik nan banlee na ni yeno nba ki min nan ɲoo lakii tuun senyeŋ ni ki di nae. ²¹ Min nisaarik Bik set saa kpo nan laa sob Yennu gbouŋ ni biaŋinba nae, ɲaan bonbiir sii be daano nba yaa wun nyi n poor na paak. Bi-i bonni kii mar li daano gbaa, li bo so u po.”

Ki jiin ti Yomdaano jeet dinu po

(Matiu 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Korint teeb 11.23-25)

²² Baa di jeet maŋ yoo nba na, ki Yiisa jii boroboro ki tur Yennu niipoouk, ɲaan ɲmit ɲmit ki tur u poorpoweiteeb, ki betib a “Gaat man. Linba nae tee n gbanant.”

²³ ɲanne ki u bia jii nyunnyunmaŋ nan tiloona nyun ki tur Yennu niipoouk, ki jii turib. Ki bi kura nyuu. ²⁴ Ki u yetib a “Linba nae tee n son, ki n son saa nyi n gbanant ni, nisaarii bonchiann paak, ki wann nan Yennu senn masonpaann na. ²⁵ Barmoniie ki n beeri na, n ji kan mi nyu tiloona nyun na see daar nba ki n tan saa nyu li bonpaann Yennu naan ni.”

²⁶ ɲanne ki bi yin Yenjiantu yanii, ɲaan nyii ki saan Olif Tiinii kunkonn na paak.

Yiisa nba yet a Piita saa noi a u ki miu biaŋinba

(Matiu 26.31-35; Luk 22.31-34; Joonn 13.36-38)

²⁷ Ki Yiisa betib a “I kura na tan saa tin ki nyikima, kimaan li sob Yennu gbouŋ ni a

'Yennu tan saa kpi pekpaarik na, ki pei na n tin yat.' ²⁸ Ŋaan mi-i taŋi fiir kuun ni, n saa doŋ gar i tɔɔnn ki saan Galilii."

²⁹ Ki Piita yet a, "N leeb na kur-i lekii nyika, ŋaan min ŋarin kan nyikani."

³⁰ Ki Yiisa betɔ a "Barmoniie ki n beera na, nyiɔk na, a saa noi nan a ki min taar muntaaewa ki kojouk n bui leer."

³¹ Ki Piita ŋamm yet nan ninmɔnn a "Li-i lekii tee min nan fin n lakin kpo gbaa, ŋaan n kan mi noi nan n ki miani."

Ki u leeb na mun bia yet nna.

*Yiisa nba miar Yennu nan ninmɔnn biaŋinba
(Matiu 26.36-46; Luk 22.39-46)*

³² Li poorpo ki bi saan siaminba bi yi Gefsemane na. Leŋe ki Yiisa bet u poorpoweiteeb a "Karin nna man ŋaan ki n saan ki saa miar Yennu." ³³ U din jii Piita-e nan Jeems nan Joɔnn, ki bi saan. Ki u par biir ki li tee nan u yaa wun kpoe na; ³⁴ ki u yetib a "Parbibooru nba soorin na per lin kpima. Biat nna man kii nyoi."

³⁵ Ŋanne ki u chat saan tɔɔnn waaminna, ki baa fabin, ki u yugbiar siit tiŋ, ki mei Yennu, a li-i bonni saa fiti, Yennu n ŋaan ki biak nba baat u paak na n yakiro, ki yet a ³⁶ "N Baa, n Baa, siar kaa ki a kan fit tumi. Daa ŋaant ki n kɔɔ bonbiir nba baat n paak na ni; ŋaan daa te ki li tee maa loon biaŋinba kaa, ŋaan lin teen faa loon biaŋinbae."

³⁷ Ŋanne ki u jen u poorpoweiteeb bantaa na boor, ki sɔɔ ki bi gɔɔna. Ki u boi Piita a

“Simonn, a gcoonte-e? A kan fit kii nyoi waami-i?” ³⁸ ɲaan betib a, “Ii nyoi man ɲaan kii mei Yennu ki i tan daa koo jinjammii ni. I sei ɲarin loon lin tun linba ɲan, ɲaan ki i gbanant kaa paɲi.”

³⁹ Ki u bia ɲmat Yenmiaru ki saa mei nan waa bo miar sinsinn bianɲinba na, ⁴⁰ ki bia jen soo ki u poorpoweiteeb na gcoona, kimaan gcoon din mokib bonchiann. Ki bi ki mi baa saa yeto linba li yoo na.

⁴¹ Waa tan jen taapaunɲ muntaa ni, ki u boib a “I bia lek daa doo gcoont ki foi-i? Li jaɲa man. Yoo maɲ baara. Bi jii min nisaarik Bik ki teen biitdamm nuu niwa. ⁴² Fiit man ki tin saan. Gotir, wunba nyii n poor na pera.”

Baa soor Yiisa bianɲinba

(Matiu 26.47-56; Luk 22.47-53; Jooonn 18.3-12)

⁴³ Yiisa nba daa piak na, ki u poorpoweiteeb piik nan banlee na ni yeno, wunba ki bi din yiu Judas na, baar nan nibur nba ki mannteeb yudamm nan sennu wannteeb nan saakab tumm na, ki bi siab dia jukbanjai, ki siab mun dia gbajara. ⁴⁴ Ki Judas wunba nyii u poor maɲ poɲ wannib nyinsiara a “Mi-i saki foont wunba ki moot u tankpinn, yii mi nan ɲooe na. Yin sooro kii diau fanu kii saa nano.”

⁴⁵ Judas nba baar yoo nba, li taakpaak ni ki u saan Yiisa boor ki yiin a, “Wanntoo” ɲaan moot u tankpinn. ⁴⁶ Ki niib na ji soor Yiisa ki diau kenken. ⁴⁷ ɲaan ki u poorpoweiteeb na ni yeno nba see leɲ na noot u jukbanjiak ki choo mannteeb yudaano daabir tubir ki pot.

48 Ŋanne ki Yiisa boib a “I baar nan jukbanjai nan gbajara na a yin tan soorin nan n tee fat-tɔɔe na-a? 49 N daan tuu be i boor Yenjiantu ŋasaakak ni daar kura ki want niib Yennu maan, ki i tuu ki somi; ŋaan li kpaa talas nan Yennu gbouŋ ni maan maŋ n gbee.”

50 Ki u poorpoweiteeb na kur ji chiar ŋaan nyiko.

51 Ki naasimo nna gbab chinchenn kuuko ki waa Yiisa poorpo. Ki bi tan bibo ki soor u chinchenn, 52 ki u nyik chinchenn maŋ bi nuu ni, ŋaan chiar yann.

*Baa jii Yiisa ki saan nana buut boor bianinba
(Matiu 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71;
Jɔonn 18.13-14, 19-24)*

53 Ki bi jii Yiisa ki saan nana mannteeb yudaano ŋaak, siaminba ki mannteeb yudamm, nan tin na ni saakab, nan sennu wantteeb lakin na. 54 Ŋaan ki Piita be Yiisa poorpo, ki waa banfokira mokmok nan baa tan ko mannteeb yudaano maŋ ŋaak. Ki Piita saan kar ki pukin toontunna na po, ki bi nanii muu. 55 Ŋanne ki mannteeb yudamm nan saakab maŋ kur yabir bi moŋ paak a bin gbat siaradamm moi ni, ki la Yiisa biit ki kpiu, ŋaan koŋ u biit. 56 Siaradamm bonchiann din fa fai ki teeno, ŋaan ki bi fai maŋ ki waa leeri.

57 Ŋanne ki jasiab fiir set ki faar faak paano a, 58 “Ti gbat ki u yet a u saa bet Yenjiantu ŋasaakak nba ki niib din maa na, ŋaan jii daa ŋantaa ki maar, ki li ji kii tee nirɔ kaa maari.” 59 Ŋaan li kur yann; bi fai maŋ lek bia din ki wei leeri.

⁶⁰ Ɔanne ki mannteeb yudaano na fiir ki boi Yiisa a “Barii nba ki jab na piak ki jiin a po na paak tee bee? A ki mok li jiinu-u?”

⁶¹ Ɔaan ki Yiisa lek ɣmina, ki ki jiin siari. Ki u bia ɣamm boio a “Fine set tee Yennu Niganntoo Masia wunba tee ɣoo Yennu Bija na-a?”

⁶² Ki Yiisa jiin a “Nn, mine na. I tan saa la min nisaarik Bik kar Yabint Yennu niidiitu po, ki bia tan saa lan ki n be sanpagbant ni ki siik.”

⁶³ Ɔanne ki mannteeb yudaano maɣ soor u moɣ tiat ki pat, ɣaan yet a “Ti poɣ ji ki loon siara damm. ⁶⁴ I moɣ gbat waa yekint u moɣ nan Yennu bianɣinba. I dukii nlee?”

Ki bi kur sak a u biira, ki kpan ɣan nan kuume.

⁶⁵ Ki bi siab siin mosant u paak; ki pii u numm po, ɣaan pebito ki yeen a “Buntir wunba peba na.” Ki toontunna na gaaro, ki jako nan tanpakii.

*Bianɣinba ki Piita noi a u ki mi Yiisa
(Matiu 26.69-75; Luk 22.56-62; Joohn
18.15-18, 25-27)*

⁶⁶ Ton, Piita lek daa din be nanyer po ki nanii muu, ki mannteeb yudaano ɣaasapaan-toontunyeno tan baar lau, ⁶⁷ ki goto sirrr, ki tan yeto a, “A mun tuu waa Nasaref niro Yiisa maɣ.”

⁶⁸ Ki Piita noi a, “Min ki miu, min ki mi barbooru nba ki a piak na paaki;” ɣaan fiir nyii. Li taakpaak ni ki kojouk bui.

⁶⁹ Ki sapaamo na bia lau leɣ ki ɣammit beer nisiab nba see leɣ na a “Jooh na mun tee u

poorpoweiteeb na yence.” ⁷⁰ Ki Piita bia ḡamm nɔi.

Ki li bia yann waamina ki binba see leḡ maḡ ḡamm jak Piita a “A set tee niib na ni yence, kimaan a mun tee Galilii nirɔe.”

⁷¹ Ḥanne ki Piita por a, “Li-i tee ki n faar faakie, Yennu n dat n tubir, min ki mi yaa yeen joo nba na po.”

⁷² Li yoo maḡ ki kojouk bui pukin taapaḡ munlee; ki Piita ji tiar biaḡinba ki Yiisa bo beto na a, “A saa yet a a ki min taar muntaaewa, ki kojouk n lian bui leer.” Li yoo na ki Piita libit nan monii.

15

*Baa jii Yiisa ki saan Pailat boor biaḡinba
(Matiu 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jɔɔnn
18.28-38)*

¹ Mannteeb yudamm, nan tiḡ na ni saakab, nan sennu wannteeb, nan Juu teeb saakab kur din lakin sanyapob ni, ki lor lora, ki baan Yiisa bant ki jii saan nanao tiḡ yudaanao nba ki bi yiu Pailat* na boor. ² Ki Pailat boio a “Fine set tee Juu teeb kpanbar na-a?”

Ki Yiisa jiin a “Nan faa yaa na.”

³ Ki mannteeb yudamm maḡ lek bia dia sonii bonchiann ki piak biir Yiisa. ⁴ Ki Pailat bia boio a “A kan jiin siari-i? Gbiintir baa piak ki biira biaḡinba.”

⁵ Ḥaan ki Yiisa lek yêḡ jiinu; ki li ji bakit Pailat.

* **15:1** 15.1 Pailat-e din tee Rom teeb nba nyann Juu teeb na yudaanao.

*Pailat nba din chab a bin kpi Yiisa biaŋinba
(Matiu 27.15-26; Luk 23.13-25; Jɔɔnn
18.39-19.16)*

⁶ Tɔn, yukitgar tiaru jaamm dinu yoo kur, Pailat tuu nyinn niyenɔkɔɔe dansarik ni, wunba ki niib na loonɔ, ki ŋaau. ⁷ Li yoo maŋ jasoo din be dansarik ni, ki u sann tee Barabas. Ŋɔɔ nan nisiab din be dansarik ni, kimaan bi moyɛtuk nba ki bi tuu mɔk doo na ni ki kpi niib na paak. ⁸ Ŋanne ki nibur maŋ din lakin ki mei Pailat a wun yaan tun burchint. ⁹ Ki u boib a, “I loon ki n nyinn Juu teeb bat nae-e?” ¹⁰ Kimaan u mi fanu nan naŋ paake ki mannteeb yudamm jii Yiisa ki teen u nuu ni.

¹¹ Ŋanne ki mannteeb yudamm maŋ ŋamm pak tur nibur na a bin betɔ ki wun nyinn Barabas-e ki turib. ¹² Ki Pailat bia ŋamm boib a, “Ki wunba ki i yiu Juu teeb kpanbar na, i loon ki n teenɔ nlee?”

¹³ Ki bi tian jiin sanpaapowa a “Kpaamɔ dapunpunn paak.”

¹⁴ Ki Pailat boib a “Bee paake? U biit mantik tee lannpoe?”

Ki bi bia ŋamm tian sanpaapowa a “Kpaamɔ dapunpunn paak.”

¹⁵ Ki Pailat loon wun penn nibur maŋ para, li paak ki u nyinn Barabas ki turib, ŋaan te ki u kunkɔnkɔnna na boo Yiisa, ki u jiiu turib a bin kpaau dapunpunn paak.

*Kunkɔnkɔnna na nba din sukii Yiisa bi-
aŋinba
(Matiu 27.27-31; Jɔɔnn 19.2-3)*

¹⁶ Ki kunkonkonna na jii Yiisa ki koo nanao tij na yudaano Pailat naadindouj ni, ki yiin bi leeb kur. ¹⁷ Ki bi jii baanmuḡ nna ki lanno, ḡaan jii kunkonii ki luu naan fokirik ki yirimō, ¹⁸ ḡaan ji foonto nan baa foont bat biaḡinba na, ki yeen a “Juu teeb Bat, naa-a naa-a,” ¹⁹ ḡaan jii lanbann ki faa u yur paak, ki siin moosant u paak, ki gbaa bi duna paak u toonn. ²⁰ Baa daano nyatuk ki gbenn yoo nba, ki bi liat baanmuḡ na, ḡaan jii u moḡ moḡ tiat na ki lanno, ki jiiu ki nyii nanao a bin saan kpaau dapunpunn paak.

Baa din kpaau Yiisa ki tabino dapunpunn paak biaḡinba

(Matiu 27.32-44; Luk 23.26-43; Joḡonn 19.17-27)

²¹ Baa be sonu ni ki saa yoo nba, ki bi chet jasoo nna ki u sann tee Simonn. Ki kunkonkonna maḡ miau a wun gaar Yiisa kuun dapunpunn na. (Li joḡ din tee Sairene joḡe, ki nyii digbanbik ni ki baat Jerusalem. U din tee Aleksander nan Rufus baae.) ²² Ki bi jii Yiisa ki saa nanao siaminba ki bi yir Golgota, ki li paak tee “Yukpabuk Boor na.” ²³ Leḡe ki nisiab din turo daan nba ḡmat nan nyoku nba ki bi yir mir na, ḡaan ki u yet li nyunu. ²⁴ Ki bi ji kpaau dapunpunn na paak, ki ji to naatoot ki chent u tiat. ²⁵ Bi din kpaau sanyioḡk nie, kut munyia yoo. ²⁶ Bi din sob baa yaa bi la u biit nba na, ki tabin u dapunpunn na paak a, “Juu teeb Kpanbar maḡe na.” ²⁷ Bi bia din kpaau fatteeb banlee dapunpuna paak ki pukin u po, ki yeno be u niidiitu po, ki loo na mun be u niigaḡ

po. ²⁸ Ki li gbeen linba sɔb Yennu gbouŋ ni a “Bi teenɔ nan baa tee toonbiitdamm biaŋinba nae.”

²⁹ Tɔn, ki binba somm gaar lej na gumii bi yura ki sukiiɔ, ki yeen a “Fine yaa a saa fit bet Yenjiantu diiuk na ŋaan bia jii daa ŋantaa ki maar. ³⁰ Ŋann, nyimin dapunpunn na paak ki sik ki tinn a mɔŋ.”

³¹ Nnae ki mannteeb yudamm nan sennu wantteeb mun bia sukiiɔ, ŋaan yeen bi leeb a “U tuu tint leeb, ŋaan tan kan fit tinn u mɔŋi.

³² Juu teeb bat nba tee Yennu Niganntɔɔ Masia na n nyi dapunpunn na paak ki sik mɔtana, ki tin la ki teenɔ yada.”

Ki binba ki bi pukimm u po ki kpaab na mun bia sukiiɔ.

Yiisa kuun labaar
(*Matiu 27.45-56; Luk 23.44-49; Jɔɔnn 19.28-30*)

³³ Laa din tan baar yonsuuk ni, ki digbann na kur ji bɔnn ki saa tuu yenlekir kut muntaa.

³⁴ Kut muntaa maŋ yoɔe, ki Yiisa yikin nan kunkɔsaakar a, “Eloi, Eloi, lema sabaktani?” ki li paak tee a “N Yennu, n Yennu, bee ki a nyikimi?”

³⁵ Ki binba see lej na gbat u yiini maŋ, ki bi siab yet a “Gbiintir man, u yi Elaija-e.”

³⁶ Ŋanne ki bi ni yeno tin ki saan jii saapo ki suunt damiituk nna ni, ki jii sakin daauk paak, ŋaan donn ki turɔ a wun nyu, ki bia yet a “Ŋaant ki ti laan Elaija saa baar ki sikino dapunpunn na paaka.”

³⁷ Ki Yiisa ḡamm yikin nan kunkɔsaakar, ḡaan ji kpo li yoo.

³⁸ Li yoo na ki chinchenn nba tuu jɔɔn ki puun Yennu diiuk sinsuuk ni na bɔkit yur paak ki tan sik tiḡ ni. ³⁹ Ki kunkɔnkɔnna yudaano nba din see dapunpunn maḡ boor na nba la bianḡinba ki Yiisa kpo na, ki u ji yet a “Barmɔnii, jɔɔ na set tee Yennu Bijae.”

⁴⁰ Tɔn, Meeri Magdaliinn nan Meeri nba din tee Joses nan Jeemsbik naa na, nan Salome, din pukin poosiab po ki see banfɔkira ḡaan gorii. ⁴¹ Bi poḡ din waa Yiisa, yoo nba ki u din be Galilii naewa, ki sommitɔ. Pooleeb bonchiann nba wei Yiisa ki baar Jerusalem na mun bia din be leḡ.

Yiisa gbanant piinu labaar

(Matiu 27.57-61; Luk 23.50-56; Jɔɔnn 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Li daar daajoouk ki Arimatea doo ni jɔɔ nba sann tee Joosef na din baar. U din tee Juu teeb barbuura saakayenɔe, ki tee burchimɔ nan barmɔnii, ki din guu Yennu naan baaru. Li daar sanyafannuk din sii tee foon daare; li paak, ki u din saan nan parcheenn ki yet Pailat a wun chabɔ Yiisa gbanant. ⁴⁴ Pailat nba gbat a Yiisa poḡ kpowa na, ki li ji yaar lito; ki u yiin kunkɔnkɔnna yudaano na ki tan boio a, “Yiisa nba kpo, li yukira-a?” ⁴⁵ Yoo nba ki u gbat yudaano maḡ mɔb ni na, ki u yiin Joosef maḡ ki tan chabɔ a wun jii Yiisa gbanant na. ⁴⁶ Joosef poḡ din daa katiḡewa, ki kpaat Yiisa gbanant dapunpunn na paak, ki pɔbino leḡ, ki jiiu pii kaauk nba ki bi poḡ din jiar tanpiiuk ni

na, ki bikit katangbenjir, ki biin li mɔb. ⁴⁷ Ki Meeri Magdaliinn nan Meeri, wunba din tee Joses naa na la siaminba ki bi pii Yiisa gbanant na.

16

Yiisa kuun firu labaar

(Matiu 28.1-8; Luk 24.1-12; Jɔɔnn 20.1-10)

¹ Foon daar nba din tan gar, ki Meeri Magdaliinn, nan Salome, nan Meeri, wunba tee Jeems naa na, din saan ki saa daa bonnunubit a bin saan but Yiisa gbanant paak. ² Lasir daar sanyapob ni, ki bi saan kaauk maŋ boor ni. ³⁻⁴ Baa daa din be sɔnu ni yoo nba, ki bi boi bi leeb a, “Ŋmee sa saa birint katanu, kaauk maŋ mɔb paak ki turiti?” (Li katanu din gbeŋ bonchiann.) Ŋanne ki bi tan per leŋ, ki got la ki katanu maŋ poŋ birinta ki dɔɔ li kɔɔ. ⁵ Ki bi kɔɔ kaauk maŋ ni, ki saa la naasimɔ nna lia baanpiouŋ ki kar niidiitu po. Ki li teemm jijeet bonchiann.

⁶ Ki naasimɔ maŋ yetib a “I daa jee siar mani. N mi nan i loon Nasaref niro Yiisa nba ki bi kpuii dapunpunn paak nae. U kaa nna; u fiir kuun niwa. Gotir man, baa daan biro siaminbae na. ⁷ Ii ŋmat ki saa bet u poorpoweiteeb nan Piita a u gar bi tɔɔnn ki saan Galiliwa; leŋe ki bi saa lau nan waa poŋ daan betib bianjiba na.”

⁸ Ki li yaar lit poob maŋ, ki bi gbanant jek bonchiann, ki bi nyii kaauk na ni, ki chiar, ŋaan lek ki faa sɔɔ li labadari, kimaan jaŋmaanii soorib bonchiann.

*Yiisa nba din dokit Meeri Magdaliinn paak
biaŋinba*

(Matiu 28.9-10; Jɔɔnn 20.11-18)

⁹ Tɔn, Yiisa nba din fiir kuun ni, lasir daar sanyiɔk ni na, u din dɔŋ dokit Meeri Magdaliinn paake, wunba ki u din nyinn narinbiit banlore u ni na. ¹⁰ Ki poo maŋ saan saa bet Yiisa weinanleeb nba mɔ ki fabin na. ¹¹ Baa gbat ki u yaa Yiisa jen u manfoor ni ki u lau na, ŋaan bi din ki teenɔ yada.

*Yiisa nba din dokit u poorpoweiteeb banlee
paak biaŋinba*

(Luk 24.13-35)

¹² Linba na poorpoe ki Yiisa poorpoweiteeb banlee din nyii doo na ni ki somm sonu ni. Ki u lebit u mɔŋ ki dokit bi paak. ¹³ Ki bi ŋmat jen doo na ni ki tan yet bi leeb, ŋaan ki bi lek ki teemm yada.

*Yiisa nba din dokit u poorpoweiteeb piik
nan yenɔkɔɔ na paak biaŋinba*

(Matiu 28.16-20; Luk 24.36-49; Jɔɔnn 20.19-23; Toona 1.6-8)

¹⁴ Li poorpo biak ki Yiisa poorpoweiteeb piik nan yenɔkɔɔ na din kar ki di jeet, ki u tan dokit bi paak, ki yakii namm bi yada pɔɔrin, nan bi tuba nba kpaa biaŋinba, nan baa ki teen binba lau ki u fiir kuun ni yada na paak. ¹⁵ Ki u bia yetib a “Ii saa kii mɔontir barŋanii na ki tur sɔɔ kur, tingbouŋ na kur po. ¹⁶ Wunba kur teenin yada, ki bi wurɔ Yennu nyunwuru, u saa la tinnu; ŋaan wunba ki teenin yada, Yennu saa bu u buut ki biirɔwa. ¹⁷ Ŋaan binba teenin

yada saa tun jaarlituk toona nae: bi sii taan n sann ki nyint narinbiit niib ni; ki bia pak maboorganii nba ki bi ki mi paki; ¹⁸ bi-i taŋi soor wai, koo bi-i taŋi nyuu nyɔkbiiuk, li kan teemm siari; bi bia saa yii bi nii baatib paak, ki bin la laafia.”

*Yiisa nba doo Yendɔŋ ni bianjinba
(Luk 24.50-53; Toona 1.9-11)*

¹⁹ Tɔn, Yiisa nba pak barii na ki gbenn yoo nba, ki Yennu te ki u doo Yendɔŋ ni ki saa kar ŋɔɔ Yennu niidiitu po. ²⁰ Ŋanne ki u poorpoweiteeb na saan ki saa mɔontir u barŋanii na lokir kur po, ki ti Yomdaano maŋ be namm, ki te ki bi tuun jaarlituk toona, ki li toona wann siara nan bi mɔontii maŋ set tee barmoniie.

Yennu Gbouŋ Mɔɔr
Bimoba: Yennu Gbouŋ Mɔɔr Bible

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bimoba

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Sep 2022 from source
files dated 11 Jul 2022

00d89ba0-4677-52d9-9bc5-aa3d7c5c966d